

Ehdotus (talouden tasapainotussuunnitelmat)

Karber [REDACTED]

ti 26.3.2024 17.17

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Hei!

Virenoja-ryhmässä pyydettiin mielipiteitä koskien mm. Virenojan koulun lakkautusta 1.8.2029. Kannatan Virenojan koulun lakkauttamista, se olisi jopa taloudellisesti tuottoisa toimenpide.

Virenojalle tarvitaan kohtaamispaikka, ja siihen taipuisi koulun tilat hyvin joko kahvilaravintola- & elintarvikemyynnin (kioski) muodossa.

Virenojan koulun sijainti on mainio yrittämistä ajatellen. Koulun tilat voisi vuokrata mm. ravintola-alan yrittäjille. Olisi ihana piipahtaa syömässä sushia tai hyvää kasviskeittoa lähiravintolassa. Tiloissa voisi toimia myös elintarviketikioski, josta voisi iltasella hakea litran maitoa tai vaikka karjalanpiirakat iltapalaksi.

Koulun pihaan voisi jättää siellä jo olevat kiipeilytelineet, mutta koulun itäpuoleinen peltokaistale voitaisi lunastaa autoille parkkialueeksi, jossa olisi sähköautoille latauspiste, sekä bussin käänköpaikka ja pysäkki.

Asiakkaita tulisi varmasti myös Orimattilan keskusta-alueelta ja Lahden suunnasta. Moni orimattilalainen käy ostoksilla Lahdessa, he varmasti mielellään kotimatalla pysähtyisivät syömään laadukkaaseen "Viren Cafe & Sushi" -ravintolaan.

Alakoululaiset voi kuljettaa yhdellä bussilla Pennalan koululle, yläkouluun toki menevät itse bussilla kuten nykyäänkin tapahtuu. Yläkoululaiset voisi kylmillä ilmoilla odottaa bussia esim. aulatiloiissa, jossa voisi myös olla kylän ilmoitustaulu.

Muuttamalla Virenojan koulun liiketilaksi, tulee Orimattilan ja Lahden yhteistoiminta lisääntymään, ja tuo sitä kautta elinvoimaa alueelle. Liiketilakokonaisuus lisää alueen kiinnostavuutta, asuntojen hinnat vähintään pysyy ennallaan tai jopa nousee. Kylä saisi kaipaamansa kohtaamispaikan, jossa vaihtaa kuulumiset asioidessaan.

Virenojan koulun muuttaminen liiketiloiksi nostaisi koko Orimattilan arvoa ja sitä kautta alueen kiinnostavuutta. Tämä toisi alueelle taloudellista toimintaa ja koulutettuja ihmisiä. Maanviljelysalueita (Onnelantien peltoja) voisi muuttaa viihtyisiksi asuinalueiksi, (kuten mm. Pennalassa), ja Lökkilampi olisi (on nytkin) mahtava virkistytymispaikka (uinti ja kävely). Virenojalle avattava [Koirametsä Puppe](#), joka tulee Porvoonjoen puolelle, lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja houkuttavuutta.

Orimattilan "avaaminen" Lahden suuntaan olisi erittäin järkevää maantieteellisesti. Itse asiassa näkisin, että tulevaisuudessa Lahti ja Orimattila voisivat yhdistyä yhdeksi isoksi kaupungiksi nimeltä Orilahti. Ehdottaisin myös, että se kylpylähanke, jota on suunniteltu Messilään, pitäisi "kaapata" Orimattilaan.

Kehitysideaterveisin

Marjut Karelberg, Virenoja

Talouden tasapainottamisen toimenpiteet

Anssi Salminen

ti 26.3.2024 19.25

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>;Saku Salminen <saku.salminen@orimattila.fi>;Marko Suuronen <marko.suuronen@orimattila.fi>;Ida Jokinen <ida.jokinen@orimattila.fi>;Arja Simola <arja.simola@orimattila.fi>;Kirsti Laatonen <kirsti.laatonen@orimattila.fi>

Kopio:!

Hei

Lausun mielipiteenäni koskien Orimattilan kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa seuraavaa.

Salusjärven leirikeskuksen siirtäminen C-salkkuun ja laittaminen myyntiin: Paikka on orimattilalaisille ainutlaatuinen järvenrantoineen ja metsäisine leiriytymisen mahdollistavine pihoineen. Varmasti todella monella orimattilalaisella on jotain kokemuksia paikasta, joko itse leirillä olleena tai muuten siellä jossain tapahtumassa olleena. Myös uinti- ja avantouintipaikkana se on ilmeisen suosittu ja siihen erittäin hyvin soveltuva. Rakennukset ovat varmaankin osittain jo aika huonokuntoisia ja vaatinevat investointeja tulevaisuudessa, jotta ne pysyisivät käyttökelpoisina. Päärakennuksen osalta voisi miettiä sitäkin vaihtoehtoa, että jos kunto näin edellyttää ja turvallisuutta ja terveellisyyttä ei voida muuten talouden puitteissa taata, niin se purettaisiin ja kenties korvattaisiin jollain kevyemmällä lasten ja nuorten erilaista leireilyä tukevalla talous/huoltorakennuksella ja katoksella. Saunarakennukset laitureineen edellyttävät niiden ylläpitoa tarvittavassa määrin, että ne pysyvät turvallisina ja terveellisinä sekä myös osaltaan tukevat mahdollista leiritoimintaa. Paikka on kuitenkin kuivan Orimattilan mittakaavassa erityisen merkittävä. Mikäli siitä luovuttaisiin, menetettäisiin samalla jotain sellaista mitä ei kuntaan ja kuntalaisille enää koskaan voitaisi saada. Järven rantoja kun ei tule lisää mistään. Paikan arvo on itsessään paljon merkittävämpi virkistysarvoille kuin siellä olevien rakennusten. Käyttökuluista saatava 21266 € vuotuinen säästö on vain noin 1,40 €/kuntalainen vuodessa, mikä on aivan merkityksetön säästö vuositasolla. Esitän paikan pitämistä B-salkussa ja sen ylläpitoa sekä toiminnan kehittämistä kuntalaisia palvelevana paikkana.

Jymylinnan siirtäminen C-salkkuun ja laittaminen myyntiin: Rakennus on historiallinen sr-1 kaavamerkinnän omaava suojeltu rakennus. Lähtökohtaisesti suojellun ja korjauksen tarpeessa olevan rakennuksen myyminen on yleensä vaikeaa. Olen omassa työssäni Lahden kaupungissa törmännyt ongelmiin, mitä aiheutuu näiden suojeltujen rakennusten myynnistä. Yleensä niistä saatava hinta on ollut merkityksettömän halpa ja monesti suojelusta on saattanut seurata uudelle omistajalle hankaluuksia rakennusten ylläpitoon, käyttötarkoitukseen ja kunnostukseen liittyen. Monesti ne tilanteet ovat saattaneet myös poikia jälkitoimenpiteitä ja kustannuksia kaupungille mm rakennusvalvonnan jouduttua puuttumaan suojellun rakennuksen suojeluarvojen menetykseen tai vääränlaiseen käyttöön liittyen. Jymylinna rakennuksena on merkittävä juhlarakennus keskustan läheisyydessä. Myös monet yhdistykset yms käyttävät tilaa erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Keskustan alueella ei ole oikein muuta vastaavaa tilaa tarjolla, joka mahdollistaisi monipuolisten yksityisten tilaisuuksien järjestämisen. Lähinnä seurakuntakoti on rakennuksena vastaava, mutta kirkkomaan vieressä olevana ei sovellu kaikenlaisten tapahtumien järjestämiseen niin hyvin kuin Jymylinna sijaintinsa puolesta. Myynti saattaisi olla mahdollista, jos uusi omistaja sitoutuisi pitämään rakennuksen yleisessä käytössä, mutta sellaisen toimijan löytäminen suojeltuun rakennukseen lienee lähes mahdotonta, koska toiminta tuskin olisi taloudellisesti kannattavaa. Tämänkin rakennuksen osalta näkisin, että rakennuksen arvo ja merkitys on kuntalaisille paljon merkittävämpi, kuin siitä luopumalla saatava n 30000€ vuotuinen säästö, joka on noin 2 €/kuntalainen vuodessa.

Mielelläni kuntalaisena kannatan mieluummin pientä veronkorotusta kuin säästämistä vääristä paikoista ja asioista, joilla menetetään jotain kuntalaisille tärkeitä arvoja peruuttamattomasti. Kaikkia asioita ei voi mitata vain rahassa.

Ystävällisin terveisin

(Ei aihetta)

Päivi Mäkitalo

to 28.3.2024 8.37

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Hei orimattilan päättäjät, kaupungin johtaja -ja hallitus.

Ensimmäisenä vahvasti herää kysymys; kun Orimattilan kylä kuoletetaan, onko Orimattilan koko kaupungin alasajo käynnissä, häivytetäänkö loppuenlopuksi koko kaupunki kartalta? Orimattila koostuu nimenomaan kylistä, maalaiskaupunki ja ne nyt ollaan systemaattisesti sulkemassa "muutosjohtajan" kaupunginjohtajan toimesta kylät ja sitä kautta keskusta. Huolestuttavaa, mihin ihmisissä on kadonnut inhimillisyys, johtajuudessa ja vallankahvassa olevilla lisääntynyt kylmyys, tässä ollaan tuhoamassa Orimattilan tulevaisuutta, lapset on tulevaisuus! Tulevat veronmaksajat ajetaan tarkoituksella viereisiin kuntiin, teidän pitäisi tarjota heille hyvät palvelut, kyläkoulujen säilyminen ja sitä myötä tasapainoisia kasvavia aikuisia. Isoissa kouluissa ei ole riittävästä aikuisia tukemaan lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Lasten pahoivointi, kiusaamiset, päihteiden saatavuus ym ongemat lisääntyvät monen sadan oppilaan kouluissa, tätäkö päättäjät haluavat? Oletteko ylpeitä siitä miten isojen koulujen oppilaat voivat, tietoisia näistä ongelmista jokatapauksessa olette, kun olette päättäneet näin. Kuivannon koulu on vielä elinvoimainen, lapset, opettajat ja avustajat voivat hyvin. Kylissä, Kuivannon lapsissakin olisi tulevaisuus samalla lailla kun keskustussa asuvilla, jos ette haluaisi tuhota heitä, hyljätä kylmästi viattomia lapsia mahdollistaen heidän pahoivoinnin, pitkät, pimeät, pelottavat bussimatkat, vaihtuvat opettajat, vaihtuvat koulut, vaihtuvat luokkakaverit, oppilaiden väsymyksen myötä oppiminen kärsii. Lapsille tulee kolme tuntia päivässä bussissa istumista, kun bussi kiertää hakemassa kaikki oppilaat, kotona odottaa vielä kotiläksyt ja kokeisiin lukeminen. Aikuinen kotona valvoo että nämä tulee tehtyä, ei lapsi näitä bussissa tee, miten ajattelette tämän vaikuttavan lapseen? Voi vaikka itse asettua lapsen asemaan, täysi työpäivä, kolme tuntia työmatkaa ja kotona vielä lisätöitä kaksi tuntia, miten käy jaksamisen ja työmotivaation? Lisään vielä, kuivannon päiväkotit on turvallinen hoitopaikka monelle pienelle lapselle, tutut/ pysyvät hoitajat, voidaan tarjota lapselle perusturvallisuus, turvata lapsen tarpeet, he ovat myös kuivannon tulevia oppilaita, joten ei Kuivannolta vielä lapset lopu!

Ymmärrän, jostakin pitää säästää, jos kaikista palveluista nipistää tasapuolisesti ja hieman veroprosenttia nostaa niin säästöä tulisi. Orimattilan kaupunki ei pysy hengissä pelkästään vanhemmista ihmisistä, elinvoimaiset kylät ja kyläkoulut tuovat orimattilaan energisiä, hyvinvoivia tulevia veronmaksajia. Malttakaa mielenne päättäjät, nähkää lasten tulevaisuus, nähkää tulevat veronmaksajat, nähkää ihmisten hyvinvointi! Antakaa muutama vuosi kuivannon koululle lisä- aikaa, näin kuivannon-ja Vuorenmäen koulu mahtuisi samaan kouluun, päiväkodit myös yhdistyisi, näin voisitte varmistaa hyvinvoivia tulevia veronmaksajia Orimattilaan!

Toivon teille inhimillisyyttä, viisautta ja kauas katseisuutta.

Ystävällisin terveisin Päivi Mäkitalo

Kuivannon koulun ja päiväkodin mahdollinen lakkautus

Sari Laaksonen [REDACTED]

pe 5.4.2024 18.34

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Vastustan ja suren Kuivannon koulun ja päiväkodin mahdollista lakkautusta.

Syitä vastustamiseen on lukuisia. Vaikea ymmärtää, että päättäjät ovat hyväuskoisina syytäneet miljoonia toisaalle toivoen kaupunkimme uusia asukkaita ja nyt ovat valmiita ajamaan asukkaat muualle poistamalla elinvoimaisen kylien lapsiperhe palvelut.

Lähetetty [Outlook for Android](#)

Kannanotto Kuivannon koulun sekä päiväkodin sulkemisesta

Katja Luolahti [REDACTED]

la 6.4.2024 10.58

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Hei

Vaikka orimattilan taloustilanne on tällä hetkellä huono niin ei se ainakaa parane sillä että kouluja suljetaan. Matkat tulevat olemaan koululaisille pitkiä ja näin vaikuttavat koulussa suoriutumiseen. Täältä syrjäkylältä kun minäkin lähden orimattilan keskustaan niin saan varata aikaa kelistä riippuen (talviaika) 20-35min vähintään.

Lapset ovat kuivannon päiväkodissa ja seuraava päiväkotiki (ehkä) olisi pennala?! Matka yhteen suuntaan 20min. Jos siis kuivanto suljetaan. Kuivannon koulu on kuitenkin sisäilmaltaan puhdas joten miksi pitäisi tämä sulkea? Oliko järkevämpää sulkea Järvikylän koulu jossa on oikeasti sisäilma ongelmia? Josta myös opettajat ovat valmiita lähtemään muihin orimattilan kouluihin.

Olen ollut yhteydessä Johanna Lepistöön joka sanoi viestissään että eihän teiltä aja kuin 20min koivikon päiväkotiin.En tiedä mistä hän se ajan mittasi koska meidän pihasta koivikon päiväkotiin kestää vähintään 30min+ keli olosuhteet. Seuraava vaihtoehto on laittaa lapset Nastolan puolelle yksityiseen päiväkotiin palvelusetelillä. Tässä en näe mitään järkeä kun verot maksetaan Orimattilaan. Joten ketä se palvelee jos kuivannon koulu/päiväkotiki suljetaan? Ei ketään. Talviaikana en itsekkään pääse täältä kulkemaan lyhintä mahdollista reittiä(n.6km) kuivannon päiväkodille vaan joudun kiertämään uudenkylän kautta. Ja miksikö? No ihan siitä syystä että asumme yksityisentie varrella (Selkosaarentie) joka päättyy Rekolantien alkuun,se taas talvisin on aurattu.

Myöskään taksit eivät voi talvella käyttää tätä lyhintä reittiä vaan joutuvat kulkemaan uudenkylän kautta kuivannolle.

Entäpä kun lapset aloittavat esikoulun/koulun? Matkat täältä meiltä Jokivarrenkouluun taksilla ei ole kaupungille taloudellisesti kannattavaa ja lisäksi lapset istuvat taksissa pitkiä aikoja. Entä kun lapsella alkaa koulu 8.30 moneltako taksi tulee hakemaan? Siinä tulee kuskillekin pitkä päivä kun täältä lähdetään jokivarrenkouluun kuljettamaan lapsia. Ajetaan ensin orimattilan keskustasta tänne syrjään ja haetaan 1-2 lasta kyytiin ja sen jälkeen pysähdytään ottamaan muut lapset. Taksin pitäisi siis olla meillä n.klo 6 aamulla ja lasten pitäisi herätä klo 4. Pitkät päivät tiedossa. Ei hyvä.

Kuivannolle oikotietä pitkin (syksyllä ennen lumen tuloa ja keväällä lumien sulamisen jälkeen) matka n.6km ja ajoaika n. 7-10min. Uudenkylän kautta kiertäen (talviaika) matka. 13km ja ajoaika n.15min.

Lisäksi ketä se palvelee kun pienet lapset laitetaan isoon koulu yksikköön? Näkihän sen mitä Vantaalla kävi,se sama on täysin mahdollista myös Orimattilassa. Tai muistaako kukaan sitä 13v tyttöä joka teki itsemurhan lahden kauppakeskus Sykkeessä hirttamällä?? Ja ihan siitä syystä että opettajilla ei ole yksinkertaisesti aikaa oppilaille kun luokka koot ovat isoja ja koulukiusaaminen lisääntyy kun opettajat eivät niihin pysty puuttumaan. Pienemmässä koulussa opettajilla on aikaa oppilaille. Sekä resurssit puuttua kiusaamiseen.

Isossa yksikössä myös oppilaat voivat huonosti ja heillä on mielenterveys ongelmia. Onko mitään käsitystä kuinka pitkät jonot on lasten ja nuorten mielenterveys palveluihin? [REDACTED]

[REDACTED]

Tällä hetkellä 7-12vuotiaista n.5% kärsii mielenterveys ongelmista ja mitä enemmän ikää on sitä korkeampi % luku on. Tätäkö orimattila haluaan heidän nuorille? Tuskin.

Lisäksi jos pennaltasta ostetaan maa-alueita niin mistä siihen riittää rahat??? Jätettäisiin tämä ostamatta, suljetaan Järvikylän koulun ja nostetaan vero % pikkusen ylöspäin jolloin saadaan edes vähän säästöjä. Vaihtoehto on myös liittyä Lahteen. Ja miksikö? Lahdessa on myös pulaa kunnallisista varhaiskasvatus paikoista. Jos lahteen liittyy niin saadaan ainakin muutama varhaiskasvatus paikka lisää kummallekin kaupungille kun kuivanto pysty auki. Myös erityistuen tarpeessa olevia lapsia voisi ottaa kuivannon kouluun kun resurssit on kunnossa.

Erityistuen tarpeessa olevat lapset ja nuoret eivät saa tarvitsemaansa apua isossa yksikössä kun heidän tarpeitaan ei pystytä ottamaan riittävän hyvin huomioon.

Tässä on kaupunginjohtalle mietittävää

Kevät terveisin
Katja Luolahti

Virenojan koulun tulevaisuus

Anne Tanskanen

su 7.4.2024 8.56

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

1.8.2029 suunniteltu virenojan koulun lakkautuksen kannanottoni Virenojalaisena.

Muutimme perheeni kanssa Virenojalle noin 13-vuotta sitten ja yksi suurimpia syitä oli nimenomaan pieni kyläkoulu, jossa lasten oli hyvä ja turvallista käydä koulua.

Ajattelen harmissani muita kylän perheitä joilla tämä haave ei välttämättä pääse toteutumaan.

Koulujen yhdistäminen, isot ryhmäkoot luo turvattomuutta, liikaa aistikuormitusta mm.melun kasvaessa, perheiden, lasten ja koulun yhteisöllisyys katoaa, ei enää tunneta toisiaan samoin kuin pienemmässä ympäristössä. Mm. Kiusaaminen ja muu häiriökäyttäytyminen valitettavasti tulee kasvamaan kun rauhallista oppimisympäristöä ei enää ole ja aikuisilla samalla tavalla antaa yksilöllisesti aikaa lapselle.

Miten muuten koulun lakkautus vaikuttaisi Virenojalla?

No talojen hintoihin vaikuttaisi ei suotuisasti myyjän näkökulmasta, sekä myös vaikeuttaisi talon myymistä.

Samoin tonttien myyminen vaikeutuu. Miksi Virenojalle enää sen jälkeen kukaan lapsiperhe muuttaisi?

Toki vaikuttaa jo tässä vaiheessa varmasti mahdollisiin ostajiin, kun on tiedossa että mahdollisesti koulua ei enää muutaman vuoden päästä kylässä ole.

Vaikuttaisi varmasti kyläläisten yhteisöllisyyteen ja toimintaan ja tapahtumien järjestämiseen.

Olisi todella sääli jos näin tulisi tapahtumaan.

Pitää löytyä muita säästökeinoja.

Lapsissa on tulevaisuus, ja aikuisten tehtävä on mahdollistaa lapsille rauhallinen, turvallinen ja mielekäs kasvu- ja oppimisympäristö jossa lapsen on hyvä olla, oppia ja kasvaa tasapainoiseksi ja hyvinvoivaksi nuoreksi ja aikuiseksi.

Tässä joitakin mietteitäni, toivon todella että talouden tasapainottamiseen löydetään jokin muu keino kuin kyläkoulujen lakkauttaminen.

Huolestunein terveisin,

Anne Tanskanen

Palveluverkon supistaminen

Pia Roponen [REDACTED]

su 7.4.2024 16.12

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

- oisiko orimattilan pääraitinkatukivetyks uusimisrahatkin voinut käyttää toisiin kuten vaikka lapsiin
- lopettakaa esim.keskustasta joku koulu lyhyempi matka heillä on virenojalle kuin kuivantolaisilla
- jättäkää saaristo reissut väliin mistä oli lehdessäkin
- eikö tuo koulu ampuminenkin jo herätä siihen ettei isot koulut ole hyvä asia
- nuoriin pitää panostaa
- palvelusetelillä voi vesilintua koska eipä noissa päiväkodeissa pilvin pimein paikkoja ole vapaana
- tarkastakaa vielä onko turhia virkoja
- supistaminen koulun ja päiväkodin osalta on erittäin huono asia heidän hyvinvoinnin kannalta
- eipä orimattilalle tule verotuloja kuivannolta kohta koska varmasti osa muuttaa pois ja ei muuttoliikenne häviää

Lähetetty Outlook for Android

Kannanotto Kuivannon koulun lakkautukseen liittyen.

Anne S [REDACTED]

su 7.4.2024 17.38

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Tervehdys Kaupungin päättäjät.

Me Kuivantolaisina olemme huolestuneina seuranneet Kaupungin suunnitelmia lakkauttaa omalle kylälle niin tärkeä kohtaamispaikka, kyläkoulu. Emme voi ymmärtää, että kylältä ollaan viemässä viimeinen kaupungin järjestämä palvelu jota meillä enään on. On todella epätasa-arvoista, että keskustassa asuvia suositaan ja sivukylissä asuvia syrjitään näin rankasti. Yhtä lailla me kylillä asuvat maksamme verorahoja kaupungille, mitä vastinetta me niille saamme?

Koulu on paljon muutakin kuin kylän lasten opinahjo. Koululla käy lapsia, nuoria ja aikuisia liikuntaharrastusten parissa lähes joka ilta arkisin, koululla on myös jo pitkään toiminut Wellamo-opiston kudontaryhmä, jossa kutojat voivat käydä kutomassa lähes milloin vain. Ryhmässä on niin nuorempia kuin vanhempiakin harrastajia. Osalle vanhemmista kutojista kudontaharrastus on lähes ainoa aktiviteetti heidän arjessaan ja mahdollisuus tavata muita ihmisiä muuten ehkä yksinäisen arjen keskellä. Jos koulu loppuu, loppuu myös tämä monelle niin tärkeä harrastus. Koululla on myös tarjolla ylijäämäruokailua kylän vanhuksille, se tuo helpotusta monen arkeen ja samalla he pääsevät tapaamaan muita kyläläisiä.

Kaupungin suunnitelmaa siirtää Kuivannon oppilaat Virenojalle, emme voi ymmärtää, emmekä hyväksyä asiaa. Kuivannon lapset ovat ikäänkuin "heittopusseja" jotka sysätään sinne, missä sattuu tilaa olemaan. Eikö Kaupungilla olisi velvollisuus tarjota jokaiselle lapselle LÄHIKOULU? Virenoja ei ole missään mittakaavassa lähikoulu Kuivantolaisille. Matka on jo suoraankin sinne ajaen pitkä ja ennekuin kylän lapset on kaikki kyydissä, ei tulla pysymään lain vaatimissa minimiajoissa mitenkään.

Jos kuljetus tapahtuisi linja-autolla, kuinka vanhemmat voi luottaa siihen, että lapset pääsevät kouluun ja mitä jos bussia ei edes tule? Niinkin kun tuntuu Orimattilassa välillä käyvän, varsinkin talvella. Lasten lisäksi myös vanhemmille tulee suurta stressiä aiheuttamaan kaikki epävarmuus, mitä siitä seuraisi ja pahimmassa tapauksessa sairauspoissaoloja töistä, henkisesti raskaan arjen vuoksi.

Itä-Orimattilassa tulisi olla vähintään yksi koulu, Vuorenmäen koulu tuntuisi tässä tilanteessa huomattavasti enemmän lähikoululta, kuin Virenojan koulu.

Orimattilassa on viime aikoina panostettu ja kannustettu yrittäjyyteen ja uusien yrittäjien saamisessa kaupunkiin.

Oletteko miettineet seurauksia jota kyläkoulujen lakkauttaminen aiheuttaa?

Jos kyliltä otetaan pois se viimeinenkin "valopilkku", niin miksi sinne löytyisi asukkaita ja sen myötä yrittäjiä? Halutaanko kaikkien asuvan keskustaajaman tuntumassa?

Jotta kaupunkiin saataisiin lisää yrittäjiä, tulee kaupungin mahdollistaa ensiksi peruspalvelut, jotta perheellisille yrittäjille löytyisi mieluisa paikka asua. Orimattila on pinta-alaltaan iso paikkakunta, ei ole reilua, että ainoat koulut suunnitellaan tulevaisuudessa olevan vain kaupungin keskustan alueella. Jos Orimattilan suunnitelmat toteutuvat, tulee pidemmän aikavälin seurauksena todennäköisesti käymään niin, että kaupungin väkiluku tulee vähenemään rajusti, mistä Orimattila sitten saa verorahoja riittävästi?

Päiväkodin lakkauttaminen kylästä tuntuu järjettömältä, koska lapsia kuitenkin kylällä on ja perheet pääsääntöisesti tarvitsevat tätä peruspalvelua. Kaupungilla ei tunnu olevan tarjota järkevää vaihtoehtoa päivähoidolle.

Toivomme kaupungin päättäjille inhimillisyyttä, että eivät näkisi vain uhkia vaan että kylät nähtäisiin mahdollisuuksina. Jos kaupunki panostaisi kylien kehittämiseen samoin kuin nyt yrittäjyyteen kaupungissa, olisi tilanne muutaman vuoden päästä varmasti jo paljon valoisampi kaikkien asukkaiden kannalta.

Ystävällisin terveisin

Kuivantolaiset yrittäjät Anne ja Pauli Sipilä

Palveluverkon sopeuttamistoimet

hannu vanhala [REDACTED]

su 7.4.2024 22.41

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Hyvät kaupungin päättäjät ja viranhaltijat.

Esittäisin huoleni kaupungin sopeuttamistoimista ja niistä aiheutuvista haitoista ja kustannuksista. Mahdollisista koulujen lakkautuksista koituu muunmuassa koulupäivien huomattavaa pitenemistä ja suuremmat luokkakoot aiheuttavat oppimisvaikeuksia. Oppimisvaikeudet voivat aiheuttaa mm. kiusaamista ja syrjäytymistä, joka pitemmällä aikavälillä nostaa kaupungin kustannuksia. Päätöksissä on painotettava lapsien etua ensin ja oltava tarkat laskelmat esim. koulukyytien todellisista kustannuksista. Lasten varhaiskasvatuksessa pitää taata tasapuolinen kohtelu ympäri orimattilaa. Perheiden kustannukset eivät saa nousta päivähoitopaikkojen karatessa liian kauas. Pienempi päivähoitopaikka on rauhallinen ja turvallinen lapsille. Toteutuessaan koululakkautustoimet tappavat kylät.

Lapsissa on tulevaisuus,myös orimattilassa.

Ystävällisesti Hannu Vanhala.

Pyydetty lausunto vanhus ja vammaisneuvostolta talouden tasapainottamisen pakettiin.

Orimattilasta löytyy erinomaista erityisopetusta erityislapsille, työtä tehdään edistyksellisesti ja hienoin tuloksin, Jokivarren koulun TAO puolella. Kaupungin tulee huomioida tämän säilyminen nykyisellään Orimattilassa. Tämän esiin tuominen isommassa kuvassa voisi myös toimia valttikorttina Orimattilalle, kun uusia perheitä toivotaan muuttavan lisää.

Koulujen lakkautusten vuoksi, koulukyytien määrä kasvaa ja matkat pitenevät. Kaupungin on tällöin pystyttävä turvaamaan oppilaiden kyytien laadullisuus, turvallisuus ja ettei odotusajat kyyteihin veny liian pitkiksi. Koulujen lakkautukset koetaan välttämättömiksi ja neuvosto nostaisi enemmän esiin niiden positiivisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin. Kaikille lapsille kuuluu sama oikeus koulun perusterveydenhuoltoon ja oppilastukeen.

Jymylinnan ollessa myyntilistattuna, koemme että kaupungista loppuu kokoontumistilat, keskustan alueella ei ole isompia kokoontumistiloja, mitkä olisivat helposti saavutettavissa ja varattavissa yhdistyksille tai myöskään kaupungin omille toiminnoille. Järjestötupa jää pieneksi ja senioritoiminnan näkökulmasta ei ole mitään paikkaa missä kokoontua säännöllisesti yli 40 hengen tilaisuuksiin.

4.4.2024

Vanhus ja vammaisneuvosto

LAUSUNTO KAUPUNGIN TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN/LUHTIKYLÄN KOULUN LAKKAUTTAMISESTA
/LAPSIVAIKUTUSTENARVIOINTI

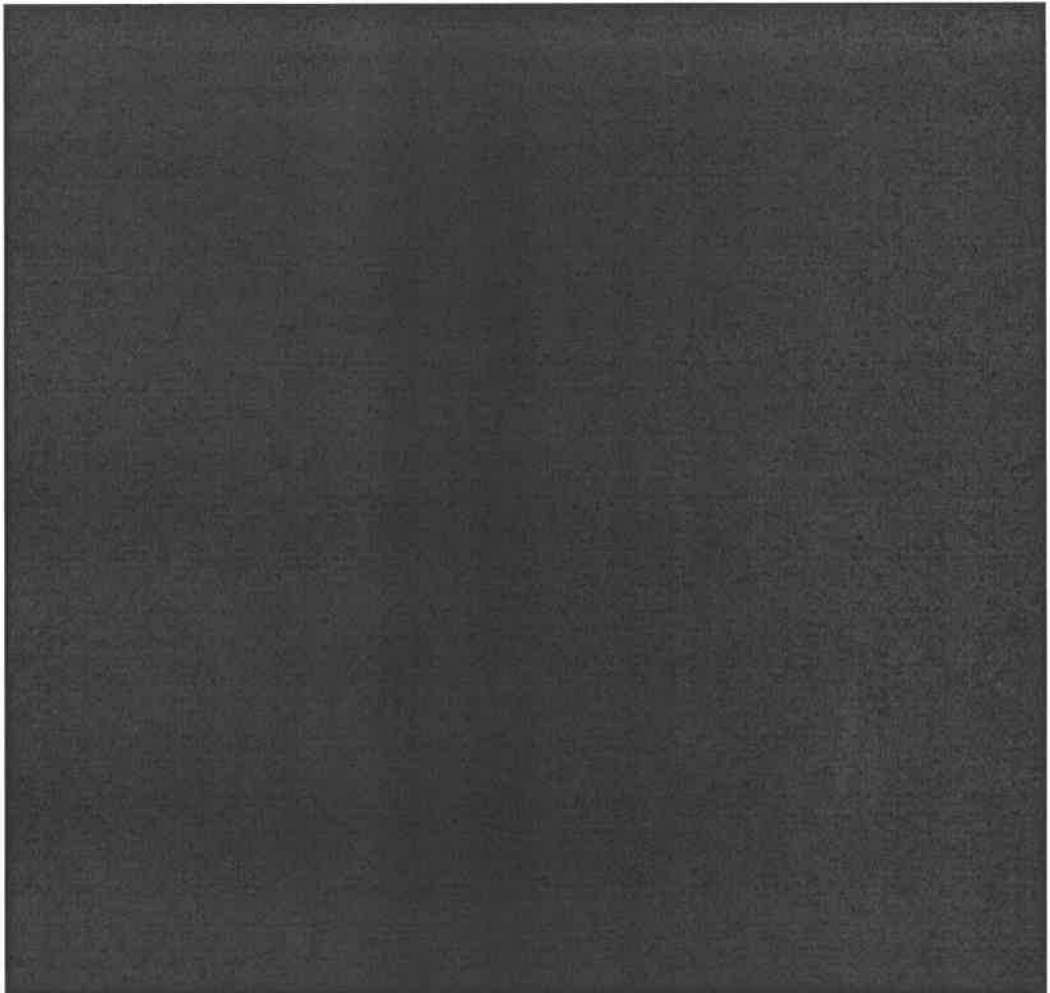
Hei,

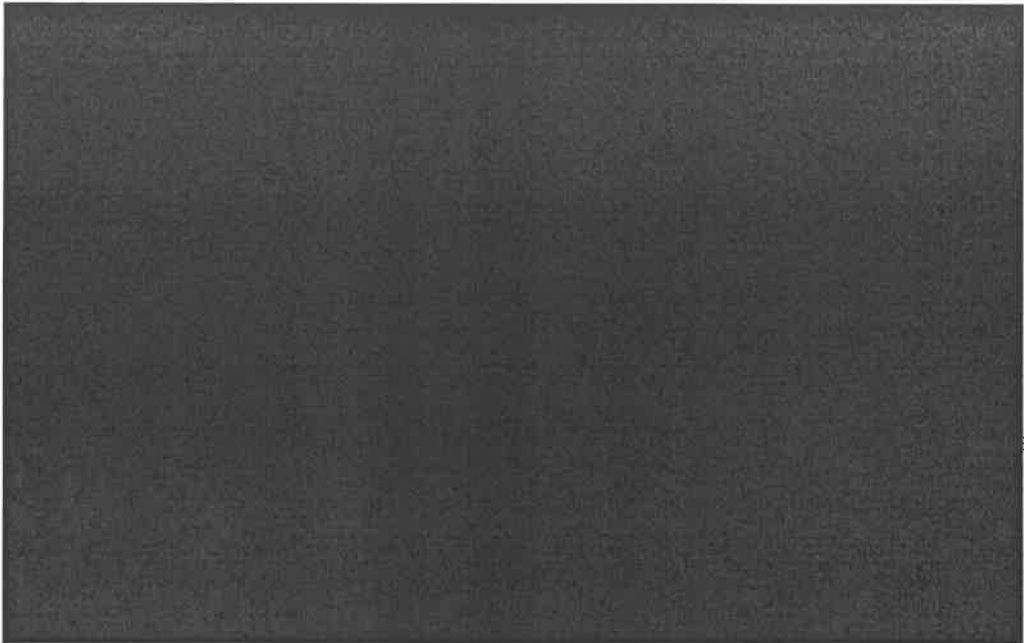
Ohessa lausuntoni Luhtikylän koulun oppilaan vanhempana koskien talouden tasapainottamista ja Luhtikylän koulun lakkauttamista.

Olen syvästi huolissani kaupungin aikeista lopettaa Luhtikylän koulu ja siirtää oppilaat Myllylän kouluun ylisuuriin luokkiin. Se ylisuuret luokat rikkovat lapsen oikeuksia saada opetusta.

Kaupungille ei tule heidän laskemiaan säästöjä, sillä lasten ahdistus ja psyykkinen kuorma vaativat lisää opettajia, erityisopetusta ja lisää terveydenhoitokuluja. Lapset ovat kaupungin tulevaisuus, heiltä ja kouluilta ei saa leikata.

Lapsivaikutusten arviointia ei ole tehty huolella ja kattavasti. Ei ole tehty kartoitusta, että miten suunniteltu lakkautus vaikuttaa oikeasti lapsiin. Lapsivaikutusten arvioinnissa ei ole haastateltu lastani tai perhettäni. Vaikutukset lapsemme terveyteen ovat suuret, mikäli Luhtikylän koulu lakkautetaan. Yhdenkään lapsen koulunkäynnin vaarantuminen ei ole pienien säästöjen arvoista.

Onkin äärimmäisen tärkeää, että Luhtikylän koulu säilyisi, vaikka esim. parakkikouluna, mikäli koulurakennus vaatii korjausta. Onhan Hennassakin parakkipäiväkotit. Tutut Opettajat/aikuiset ovat lasten psyykkisen hyvinvoinnin vuoksi tärkeitä. Koulumatkat pysyvät kohtuullisina alakouluikäisille Luhtikylän kouluun mentäessä taksilla. Jo nykyiselläänkin lapset joutuvat heräämään liian aikaisin Luhtikylän suunnalla. Myllylän kouluun matkat ovat liian pitkät ja kuormittavat.

Mikäli siirto muualle tapahtuu vastoin lasten ja perheiden etua, tulee saman luokan oppilaat sijoittaa samalle luokalle uudessa koulussa, ja että vanhat opettajat siirtyisivät mukana.

Lapsien/lapseni hyvinvoinnin kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että kaverit ovat samalla luokalla ja tutut opettajat myös. Koulun kaikessa toiminnassa tulee ottaa huomioon lapsen etu. Määräävä tekijä on se, mitä oppilas arvioi hänen hyvinvointinsa kannalta tärkeä tekijä. Lapsen etu ei ole erillään kavereista ja tutuista ja turvallisista opettajista ja koulusta. Luhtikylän koulun lakkautus tuo enemmän haittaa kuin hyötyä lapsille ja heidän perheilleen. Kaupungin leikkaukset pitäisi tehdä jostain muualta, kuin koulutuksesta. Toivon ettei Luhtikylän koulua lakkauteta.

Yt. Pia Stenroos

– Lausunto Orimattilan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle –

**Orimattilan pohjoisen aluekumppanuuspöydän ja alueen asukkaiden
ajatuksia Orimattilan kaupungin talouden tasapainottamisen
toimenpide-esityksestä vuosille 2024–2026**

19.2.2024

Orimattilan pohjoinen aluekumppanuuspöytä:

Harri Kettunen (puheenjohtaja)

Silja Pennanen (sihteeri)

Suvi Liiri-Hämäläinen

Pinja Hämäläinen

Janne Komulainen

Markus Lammensalo

Lausunto Orimattilan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle 19.2.2024

Orimattilan pohjoisen aluekumppanuuspöydän ja alueen asukkaiden ajatuksia Orimattilan kaupungin talouden tasapainottamisen toimenpide-esityksestä vuosille 2024–2026

Orimattilan pohjoinen aluekumppanuuspöytä on pyytänyt alueen asukailta kommentteja (sähköpostitse ja sosiaalisen median kautta) kaupungin talouden tasapainottamisen toimenpide-esityksestä vuosille 2024–2026 ja mm. Virenojan koulun lakkautussuunnitelmiin liittyen. Alueen asukkaiden kommentteissa painottuvat etenkin huoli koulun lakkauttamisen vaikutuksista nykyisiin asukkaisiin, mutta myös huoli alueen vetovoimasta jatkossa. Asukkaat pelkäävät, että jo pelkkä esitys Virenojan koulun lakkauttamisesta heikentää alueen haluttavuutta lapsiperheiden keskuudessa. Kommentteissa nousi esiin myös huoli asuntojen negatiivisesta hintakehityksestä sekä uusien koulun lähellä olevien tonttien myytävyydestä. Orimattilan kaupunki mainostaa Virenojan tontteja nimenomaan koulun läheisyydellä (ks. kuva alla), mikä on ristiriidassa Orimattilan kaupungin talouden tasapainottamisen toimenpide-esityksen kanssa (esityksen sivu 39: *Palveluverkon roadmap 2024–2029*). Tämä lienee myös lain silmissä harhaanjohtavaa mainontaa.

<https://www.visitorimattila.fi/fi-FI/page/5e0dda47193fb65855463aca>

Pohjoinen aluekumppanuuspöytä (Heinämaa, Pennala ja Virenoja) yhtyy asukkaiden näkemyksiin siitä, että lapsiperheiden käyttämien lähipalvelujen lakkauttaminen on lyhytnäköistä politiikkaa. Orimattila on maaseutumainen kunta, jonka kannattaa panostaa etenkin lapsiperheiden suosiossa oleviin kyliin. Kyläkoulujen lakkauttaminen näivettää lopulta koko kuntaa. Lähikoulut ovat kylien iso vetovoima- ja elinvoimatekijä ja yhteisöllisyyden keskus.

Kyläkoulujen lakkauttamisen vaikutuksista on saatavilla myös tutkimustietoa. Muun muassa Olli Lehtosen (2021) tutkimus osoittaa, että kyläkoulun lakkauttamisella on selvä yhteys kylän asukasluvun romahtamiseen (ks. lähdeviite alla). Tämän asiakirjan lopussa on myös otteita lausunnon lähettämispäivänä (19.2.2024) ilmestyneestä Helsingin Sanomien artikkelista ”Pikkukaupunki pitää kiinni kyläkouluista” (Valtavaara 2024), jossa kyseenalaistetaan koulujen keskittäminen kuntakeskuksiin: ”Nivalassa tehdään toisin ja säästetään jopa rahaa.”

Kyselyssämme tuotiin esiin myös alueen viihtyvyyden mahdolliset muutokset, jos ulkoalueiden hoidon suunnitellut muutokset toteutetaan. Näitä olisi mm. siisteyden ja viihtyvyyden heikkeneminen, avo-ojien vesakoituminen ja niiden toiminnan heikkeneminen, liikenneturvallisuuden ja näkyvyyden heikentyminen kasvillisuuden vuoksi ja valitusten lisääntyminen.

Lisäksi kyselyssä mainittiin, että Orimattilaan muuttaa lapsiperheitä tai sellaisen perustamista suunnittelevia – sellaisia, jotka haluavat kotipiikan, maaseudun rauhaa ja lapsilleen kodin lähellä olevan pienen turvallisen kyläkoulun. ”Tämän tarjoamisessa Orimattila voi erottua edukseen, kunhan ei heitä valttikorttejaan pois.”

Kyselyssä nostettiin esiin myös se, että lapsiperheet eivät halua muuttaa kuihtuvaan kylään, jossa ei ole mitään palveluita eikä omaa koulua – ja lapset joutuvat istumaan koulukyydeissä pitkiä aikoja. ”Jos Virenojan koulu lakkautetaan, osa nykyisistäkin asukkaista saattaa muuttaa pois. Säästetään muusta, mutta ei kylien vähistä palveluista – tai kylät tyhjenevät ja Orimattila menettää muuttovirtansa ja nykyisiä asukkaitaan. Ja säästetään sellaisista kuluista, joista tilapäisesti voidaan. Kyläkoulujen lakkauttaminen ei olisi tilapäistä!”

Noidankehä on valmiina, jos koulun lakkauttamisen perusteena ovat näkymät tulevien oppilaiden määrän vähenemisessä (joskin perusteena lienevät etenkin taloudelliset syyt): Jos koulu lakkautetaan, ei tilanne houkuttele uusia lapsiperheitä Virenojalle – ja jos uusia lapsiperheitä ei ole tulossa Virenojalle, ei kannata ylläpitää koulua...

Yksi vastanneista mainitsi, että ”onhan se outoa, että kaupunki tarjoaa omakotitalotontteja koulun läheisyydestä ja sitten suunnitelmat koulun lakkauttamisesta. Onnea vaan suuriluokkaisten koulujen opettajille.” Toinen vastanneista lisäsi, että ”päättäjät voivat pilata ymmärtämättömyyttään oman kunnan vahvuudet”.

Orimattilan kaupungin arvoihin kuuluu ”palvella aidosti sydämellä” sekä ”luoda hyvää yhteishenkeä”. Lisäksi Orimattilan kaupungin arvoihin kuuluu ”etsiä sinnikkäästi luovia ja voittavia ratkaisuja”. Kyläkoulujen ja sitä myöten tärkeiden lähipalvelujen lakkauttamisen ei voida nähdä olevan myöskään kaupungin arvojen ja strategian mukaista.

Viitattut lähteet:

Lehtonen, Olli (2021). Primary school closures and population development – is school vitality an investment in the attractiveness of the (rural) communities or not? *Journal of Rural Studies* Volume 82, February 2021, pp. 138–147.

Orimattilan kaupunki (2024): *Visit Orimattila*. <https://www.visitorimattila.fi> (haettu 18.2.2024).

Ruoraniemi, Antti (2021). Hämmäläiskylä kiinnostasi muuttajia, kunnes puheeksi tuli koulu – nyt se on tutkittu: kyläkoulujen lakkauttaminen autioittaa Suomen. *Yle: maaseutu* 22.10.2021. <https://yle.fi/a/3-12153742>

Valtavaara, Marjo (2024). Pikkukaupunki pitää kiinni kyläkouluista. *Helsingin Sanomat* 19.2.2024. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000010213088.html>

Orimattilassa 19. helmikuuta 2024

Alueen asukkaiden puolesta,

Orimattilan pohjoinen aluekumppanuuspöytä:

Harri Kettunen (puheenjohtaja)

Silja Pennanen (sihteeri)

Pinja Hämäläinen

Suvi Liiri-Hämäläinen

Janne Komulainen

Markus Lammensalo

Liite 1: Viestit kyläläisiltä:

”Sain juuri kuulla, että Virenojan koulu olisi lakkautusuhan alla. Se on uskomatonta, sillä Virenoja on yksi Orimattilan kasvavista kylistä ja tänne on muuttanut paljon uusia lapsiperheitä. Eikö juuri Orimattilan kaupunki itse ole mainostanut uusia tonttipaikkoja aivan koulun vierestä? Käsittääkseni niitä on yli 20 tonttia siinä myymättä? Varmasti jää myymättä, jos koulu päätetään lakkauttaa. Olen itse asunut koko lapsuuteni täällä Virenojalla, käynyt Virenojan ala-asteen, aikuisena muuttanut opiskelemaan Lahteen, mutta myöhemmin palannut tänne takaisin, koska mielestäni Virenoja on maailman paras paikka asua perheen kanssa ja lapsien käydä turvallista koulua, jossa on tuttuja, sopivan kokoisia luokkakokoja, jolloin oppiminen onnistuu helpommin ja myös opettajilla on hyvä olla. Lisäksi monien vanhemmat tunnen itsekin jo ennestään, on helpompi vaihtaa kuulumisia ja sopia asioista.

Täältä on helppo käydä töissä niin Lahdessa kuin Orimattilassa, sijainti on todella hyvä. Koulu on yksi oleellinen asia, jolla kylä pidetään kasvavana, olen aivan varma että säästöä ei todellakaan tule jos se päätetään lakkauttaa. Eivät koulukyyditkään ole ilmaisia, itse asiassa säästöt hupenevat äkkiä niihin. Lisäksi jos kylä alkaa kuihtumaan niin eivät ihmiset automaattisesti muuta muualle Orimattilaan vaan pahimmassa tapauksessa aivan muualle.

Pidetään Virenoja Orimattilan kasvavana kylänä ja Virenojan koulu voimissaan! Haluaisin että kaikki lapseni saavat käydä saman koulun kun itsekin olen käynyt ja olen varma että niin moni muukin haluaa samaa. Tässä kohtaa lakkautus ei tuo kaupungille loppujen lopuksi säästöä.”

- *Timo Luumi, Virenoja*

”Kiitos kun välität Orimattilan kaupungille huolemme meidän virenojalaisten puolesta talouden tasapainottamiseen kohdistuvista kohteista, joista yksi esitys on Virenojan koulun lakkautus v. 2029.

Nämä leikkaukset ja mahdolliset kyläkoulujen lakkautukset edustavat äärimmäisen kylmää talouspolitiikkaa. Taas otetaan puolustuskyvyttömiltä lapsilta ja lasten hyvinvoinnista.

Orimattila on maaseutukaupunki, maaseutukylien kaupunki. Kyläkoulut ovat tärkeä osa näiden kylien palveluita, yhteisöllisyyttä ja alueen houkuttelevuutta uusia asukkaita ajatellen. Mikäli nämä koulut lakkautetaan, on todennäköistä, että nykyiset lapsiperheet muuttavat muualle parempien palveluiden läheisyyteen. Tällaiset vähennykset aiheuttavat sen, että maaseudun kylät eivät enää houkuttele uusia lapsiperheitä, ja kylät autioituvat.

Mielestämme Orimattilan kaupungin pitäisi panostaa siihen, että nykyiset veronmaksajat jäävät kaupunkiin asumaan. Kaupungin kylien autioituminen ei varmasti paranna taloutta, päinvastoin.

Orimattila tarvitsee nykyiset asukkaansa, säästökohteet täytyy löytyä muualta.”

- *Nina & Jan-Erik Blom, Virenoja*

”Virenojan koulu on toiminut yli sata vuotta, ja nykyinen koulurakennus on hyväkuntoinen, ja sitä on remontoitu viime vuosina. Vuodesta 2014 alkaen koulussa on ollut kuusi luokkaa, sitä ennen oli ns. yhdistelmäluokat, 1-2, 3-4 ja 5-6 luokkalaiset opiskelivat kukin ryhmä yhden opettajan opetuksessa. Oppilaita on ollut vuoteen 2014 asti vuosien varrella paljon vähemmän, kuin nykyään, ja silti koulu on säilynyt. Mikäli oppilaskoko merkittävästi vähenee, voisiko tätä yhdistelmäluokkaa kokeilla tarvittaessa vaikka väliaikaisesti? Pääasia olisi, että koulu säilyisi.”

- *Nina & Jan-Erik Blom, Virenoja*

”Kommentointia *Orimattilan kaupungin talouden tasapainottamisen toimenpidesityksestä 2024–2026* pohjoisen aluekumppanuuspöydän jäsenenä ja Pennalan ja Virenojan alueita koskien

Kommentointi koskee sivujen 58 ja 61 ulkoalueiden hoidon muutoksia. Säästöjä ei ole aukaistu kovinkaan tarkasti, joten niiden kommentointi on aika tulkinnanvaraista.

Nykytilanne:

Kaupunki toimii katualueiden tienpitäjänä ja on vastuussa mm. lakisääteistä ylläpidosta ja liikenneturvallisuudesta. Kaupunki hoitaa puistoja ja muita yleisiä alueita tyydyttävällä tasolla. Kaupunki vastaa hulevesiverkoston ylläpidosta, rakentamisesta ja kehittämisestä.

Esityksessä mainitaan mm.

Säästötavoite alkaen 2024 niittojen vähentäminen -30 000 euroa ilman tarkempaa erottelua sivulla 58. Sivulla 61 mainittu riskejä, joista sisältöä voi päätellä tarkemmin.

Kyseiset toimenpiteet tulevat aiheuttamaan kaupungille merkittävää:

- **imagon laskemista**, joka varmasti heikentää alueen kehittymistä ja haluttavuutta mm. tonttimarkkinoilla. Yleisten alueiden hoitamattomuus saattaa laskea myös nykyisten kiinteistöjen arvoa ja haluttavuutta. Voimme joutua tilanteeseen, että mahdollinen tontin tai kiinteistön ostaja näkee ympäristön hoitamattomuuden vs. naapurikuntien hoidetut alueet ja se saattaa vaikuttaa ostopäätökseen.

- **Siisteyden ja viihtyvyyden heikkeneminen.** Kaupungin verorahoilla rakentamien puistoalueiden käytettävyys vähenee tai loppuu kokonaan. Hoitamattomilla viheralueilla ei juuri pysty mitään harrastamaan tai aikaa viettämään. Riskinä on myös rakennettujen viheralueiden korjausvelan kasvaminen. Menetettyä viheralueiden tasoa ei oikein saa palautettua pelkällä hoidolla ja mitä rakennetumpi sitä enemmän on riippuvainen säännöllisestä hoidosta

- **Avo-ojien vesakoituminen ja niiden toiminnan heikkeneminen.** Avo-ojat ovat Orimattilassa merkittävä osa kaupungin hulevesijärjestelmää, jolla hoidetaan katujen, puistojen ja kiinteistöjen hulevesihuoltoa. Jos luiskien/ojien niitto ja siivous lopetetaan niin kuivatusjärjestelminä toimivien ojien toiminta saattaa häiriintyä. Meillähän suurin osa kiinteistöistä johtaa vedet avo-ojiin ja häiriintyminen saattaa johtaa paikallisiin ongelmiin ja

mahdollisiin korvausvaateiden lisääntymiseen. Ojien niittämisen lopettaminen johtaa aika nopeasti myös vesakoitumiseen ja silloin puhutaan jo korjausvelasta ja sen purkamisen syö varmasti saadut säästöt.

- **Valitusten lisääntyminen.**

- **Liikenneturvallisuuden ja näkyvyyden heikentymistä kasvillisuuden vuoksi.** Alueella on koulu, päiväkotiki ja paljon nuorta porukkaa. Alueen liikenneturvallisuutta on kehitetty vuosia yhdessä kaupungin, koulujen ja asukkaiden kanssa. Esitys ei ole linjassaan siihen mitä kaupunki on viestittänyt toiminnallaan aikaisemmin.

Kiinteistö- ja vihertyöjohtomuutokset alkaen 2024: 15 000 euroa.

- **Jos kaupungin alueita halutaan ylläpitää ja kehittää niin tarvitaan ammattilaisia ja se nyt vaan maksaa.** Kuka näitä muuten hoitaa ja kehittää?

- *Konsulttipalveluiden määrärahaileikkaus alkaen 2024: 20 000 euroa*

Esityksenä hyvä ja summa voisi olla merkittävästi suurempi.

Yhteenvedon ja vastaesityksenä haluamme tuoda esille, että kaupunki on juuri saanut merkittävän luvan hulevesien laskutukselle kuntalaisilta. Siitä rahasta voisi hoitaa ainakin avo-ojien niitot ja ylläpidon. Konsulttien käytöllä vähentämisellä ja töiden tehokkuuden lisäämisellä ja pienellä laatutason tarkastuksella varmasti saisi samat säästöt aikaiseksi ja kuntalaiset eivät joutuisi ympäristön viihtyvyyden heikkenemisestä kärsijöiksi."

- *Janne Komulainen, Orimattilan pohjoinen aluekumppanuuspöytä*

"Mielestäni on pelkkää rahan haaskausta ollut tehdä tonttialue koulun viereen. Todella lyhytnäköistä ja tyhjilleen tulee jäämään mokoma alue. Kuka haluaisi sieltä nyt tontin ostaa, kun koulukin on vaakalaudalla.

Ostimme talon Virenojalta vuoden alussa, muutto edessä nyt keväällä. Itse Virenojalta kotoisin olevana näin mahtavana mahdollisuutena tarjota lapselleni koulutaipaleen pienessä koulussa. Tuleva koulu kun edellisellä paikkakunnalla olisi ollut 500 oppilaan laitos. Ja kas kummaa, nyt tuollainen iso laitos odottaa meidänkin lastamme, jos kylille joutuu kouluun. Ainoa vaan, että koulumatka moninkertaistuu. Täällä Lahdessa se iso laitos tosin olisi ollut 500m päässä. Tuntuu suorastaan kusetetulta, kun muutamme unelman perässä maalle ja lopputulos uhkaa olla melko vääristynyt.

Pitkät koulumatkat pienille koululaisille eivät ole kohtuullista eikä varmasti halpaakaan. Ne näennäiset säästöt sulavat siihen, että oppilaita raahataan pitkien matkojen takaa kouluun tuntikaupalla. Ja sulavat myös lasten pahoinvoinnin aiheuttamiin kuluihin.

On vielä oma lukunsa mitä tapahtuu talon arvolle. Pelkkä Lahden läheisyys ei paljon lämmitä, jos ihmisten arjesta halutaan tehdä vaikeaa koulun puuttuessa.

Ja mitä tulee Orimattilan verotuloihin. Väistämättä moni joutuu vaihtamaan maisemaa ja se maisema ei tule olemaan Orimattilan keskustan kupeessa, vaan toisessa kaupungissa. Orimattilan vetovoima ei todellakaan perustu masentavaan keskustaan, vaan nimenomaan kyliin ja niiden elinvoimaan.

Mitä muuta meillä on kuin lapset? Heidän kauttansa katsomme tulevaisuuteen ja erityisesti rakennamme tulevaisuutta. Onko meillä oikeasti varaa heikentää lasten asemaa näin rajusti? Mielestäni ei. Toivottavasti terveiset päätyvät Orimattilan päättäjille asti.”

- *Emmiina Kilpinen, Virenoja*

”Jo aiemmin tässä kuussa oli kunnon järkytys, kun esikouluhakemusta täyttäessä huomasimme, ettei Virenojalle esikouluryhmää elokuussa tulekaan. Jo vuosia oltiin ajateltu ja lapsille puhuttu, että tuonne koululle pääsette sitten eskariin ja myöhemmin kouluun. Meidän esikoisemme joutuneekin nyt koulukuljetuksella Pennalaan eskariin, vaikka Virenojan koulu olisi juuri sopivan kävelymatkan päässä. Meidän nuorin lapsemme ei pääse Virenojan kouluun varmaan ollenkaan, jos lakkautussuunnitelmat toteutuvat.

Koulukuljetuksetkaan eivät ole ilmaista kaupungille ja niiden turvallinen toteutus huolettaa meitä vanhempina. Lisäksi pitkissä koulumatkoissa on monta muuta haittaa. Yhteiskunnallisessa keskustelussa lasten liikunnan vähentymisestä ollaan jo valmiiksi huolissaan ja jos tulevaisuudessa matkat pitenevät niin, etteivät ainakaan pienimmät koululaiset enää kävele tai pyöräile kouluun, vähenee liikunta entisestään. Pitkät matkat vähentävät myös lasten aikaa läksyille ja harrastuksille, tai vaihtoehtoisesti lepoaika jää lyhyeksi eivätkä lapset palaudu koulupäivästä tarpeeksi ennen seuraavan koulupäivän alkua.

Virenojan koulun rakennus taitaa olla ihan hyvässä kunnossa. Lisäksi koulussa on oppilaita jo nykyisellään hyvä määrä. Jos suunnitelmat Kuivannon koulun lakkauttamisesta ja oppilaiden siirtämisestä Virenojalle toteutuvat, koulussa on vielä enemmän lapsia. Pennalan koulun rakennus on vanha ja kaunis. Sitä pitäisi kunnioittaa olemalla rakentamatta mitään laajennusosia. Lisäksi kuulostaa kalliilta operaatiolta laajentaa koulua niin paljon, että mm. Virenojalta, Heinämaalta ja Kuivannolta tulevat lapset mahtuisivat sinne. Kuljetuskustannuksetkin kasvavat yhä vain.

On fakta, että monen kylän sydän on sen koulu. Jos kylästä lakkautetaan koulu, eivät lapsiperheet välttämättä halua enää jäädä sinne eikä uusia perheitä saada muuttamaan kylälle. Lopulta kylät hiljenevät ja kuolevat. Orimattilassa on nyt monta kylää, joille uhkaa käydä näin. Voisi ajatella, että kylistä pois muuttavat perheet muuttaisivat keskustan alueelle lähemmäs kouluja. Uskon, että monet perheet kuitenkin katkeroituvat kyläkoulujen lakkautuksesta ja muuttavat muille paikkakunnille. Näin Orimattilan muuttotappio kasvaa ja veronmaksajat vähenevät.

Toivoisimme, ettei kyliä tapettaisi, vaan niistä päinvastoin voitaisiin valjastaa vetovoimatekijä, joka houkuttelisi uusia ihmisiä muuttamaan Orimattilaan.”

- *Henni ja Matti Ahokas, Virenoja*

”Kaupungin päättäjillä ajatusmaailma on ollut vinksallaan jo ennen tätä esitystä, esimerkiksi hyväksymässään strategiassa ja vuoden 2023 brändiohjeistossa¹ mainitaan:

”Kaupungin uusi strategia asettaa askelmerkit tulevaan. Vuonna 2030 kaupunkimme läpi virtaa kaunis ja kunnostettu Palojoki, elävää keskustaa sävyttää korkea kaupunkirakentaminen ja elinvoimaiset keskustan kivijalkaliikkeet palvelevat paikallisia.”

Onko teksti kunnan rakennetta ymmärtämättömän ulkopuolisen konsultin kynästä, vai miksi tavoiteltavina haavekuvina on maalailtu keskustan korkeaksi rakentaminen, keskustan Palojoki ja keskustan kivijalkaliikkeet?

Siis uusitun brändin tavoite on vauhdittaa keskustan kehittämistä ja näyttää ahteria kylille ja kyläläisille? Suurin osa Orimattilasta on kuitenkin aivan jotain muuta kuin keskustaa. Ei sitä tarvitse hävetä, että täällä asuu maalaisia, on paljon maaseutua ja kyläkouluja.

Myös historia nostetaan monella tavalla esiin sanoina ja viitataan hyvällä sijainnilla mitä ilmeisimmin Virenojaan, kuitenkin mainitsematta sitä nimeltä:

”Jo ensimmäiset suomalaiset tiesivät, mitä kotiin tarvitaan, ja asettuivat asumaan Orimattilaan 10000 vuotta sitten. Voikin sanoa, että Orimattila on suomalaisten syntykoti.”

Voikin sanoa, että Virenojan Myllykulma on Orimattilan syntykoti. Nyt kuitenkin vaikuttaa siltä, että Virenoja halutaan hylätä historiaan, sillä myös uuden brändin pohjana olevassa Tulevaisuus-elementissä se sivuutetaan.

Kaupungin keskustanäkökulmasta katsotaan kohti Lahtea, mutta nähdään matkalla vain Pennalan yritysalue. Talouden tasapainottamisen toimenpide-esitystä lukiessa huomaa sen räikeän ristiriidan kaupungin tekemiin linjauksiin:

”Suuntamme on kristallinkirkas: rakennamme Päijät-Hämeen parasta asuinpaikkaa nykyisille ja tuleville orimattilalaisille.”

Mistä on syntynyt käsitys, että Päijät-Hämeessä arvostettaisiin koulun lakkauttamista asuinpaikan läheltä tai sitä, että lapset joutuvat turvallisten kyläkoulujen sijaan matkustamaan keskustan suurempiin laitoksiin jo alakouluikäisinä?”

¹) https://www.orimattila.fi/images/Orimattila_Brandiohjeisto_2023-pakattu.pdf

- *Jani Alaranta, Virenoja*

Kommentit sosiaalisessa mediassa:

”Kyllä on kaupungin kiva mainostaa Virenojalta tontteja ja kehua että meillä on täällä koulu niiden naapurissa. Varmaan kovasti houkuttelee uusia asukkaita tänne tällaiset uhkakuvat.”
<https://www.visitorimattila.fi/fi-FI/page/5e0dda47193fb65855463aca>

”Muualta Virenojalle muuttaneena tuntuu että onko talouden hoito ollut täällä Orimattilassa ihan ajan tasalla? Hennaan mennyt suuria summia rahaa, yritetty saada uusia asukkaita sinne yms. Ja nyt maksetaan kovaa hintaa jo täällä asuvien ihmisten palveluista, kouluista ja liikuntapaikkojen vähentämisellä?”

”Eihän sinne Hennaan ole mennyt kuin reilusti yli 15.000.000 euroa...
Päätäjillä ei ole kuin teoreettinen vastuu noista päätöksistä ja se on ongelma...”

”Onko tosiaan näin, että virenojan koulussa on 132 oppilasta -25 ja 50 vähemmän -29? Meidän napero ei taida sittenkään koskaan Virenojan kouluun päästä vaikka pari vuotta sitten tänne muuttaessa nimenomaan koulu oli yksi iso plusmerkkinen syy tänne muuttamiseen. Toki sitä koulua on turha pitää, jos sinne ei oppilaita löydy. Ja jos säästöjä haetaan, niin toki niitä haetaan sitten joka puolelta. Aivan kaikki luvut auki sieltä kunnan menopuolelta ja oikeasti kriittiseen tarkasteluun. Hyvä esimerkki on tuo ”Toimenpiteet II” -kuva, jossa latujen karsimisesta tms. tulevat vuosisäästöt eivät kata edes yhden sihteerin vuosikuluja. Puhumattakaan sitten päälliköistä. Ja kun välillä tuntuu, että julkisella puolella niitä päälliköitä on niin paljon, että päät kolisevat yhteen... Eli mihin ne kunnan rahat menevät?”

”Voisi vielä laskea nekin kulut, mitä kaikkien omin avuin kouluun kulkevien Virenojan koululaisten taksikyydit tulevaan kouluun maksaisi vuodessa. Sillä rahalla pyöritetään Virenojan koulua jo tovi. Ja isojen koulujen tuomat muut haasteet kuluina: erityisopetuksen tarve usein kasvaa, mielenterveyshaasteita on enemmän. Mitä muuta? Jos syynä on talous, niin sitten pitää olla kululaskelmat tästä hetkestä ja myös siitä, mitä koulun lakkauttamisen jälkeen kulut olisivat. Oppivelvollisuus, lapset ja kulut eivät häviä, vaikka koulun poistaisi.”

”Taloutta tasapainotetaan ja ruohonjuuritason väkeä eläköityy, heidän tilalleen ei palkata uusia, mutta kuitenkin asiantuntijoita voidaan palkata 😊”

”Jos Pennalaan saadaan lähitulevaisuudessa sinne suunniteltu datakeskus, niin mihin sijoitetaan tänne seudulle mahdollisesti/toivottavasti työn perässä muuttavien perheiden lapset? Eiköhän Virenoja ole kuitenkin aika potentiaalista seutua lapsiperheille, kun ollaan tässä ihan Pennalan kupeessa. Perheet kuitenkin monesti arvostavat sitä, että töihin ja kouluun on lyhyt matka, että aikaa jää myös sille perhe-elämälle!”

”Ihmettelin miksi tiukassa taloustilanteessa on halua investoida vielä 1.2 miljoonaa uuteen keittiöön, kun yleensä kustannukset menevät yli – ja sen päälle huolto ja leasingkulut. Lisäksi luulen, että ruoan laatuakin tulee laskemaan. Joka kerta tulee tyrmistynyt olo, kun lukee esityksen läpi. Myös isoissa kouluissa on ongelmia: kaikki ei sovellu isoihin ryhmiin ja koko

luokka kärsii siitä. Jos vielä avustajista säästetään ja köksä laitetaan pihalle, niin käy opettajia sääliksi. On niin helppo ajatella ulkopuolelta, mistä voi säästää. Pitäisi istua yksi päivä kuuntelemaan, mitä on tämän päivän koulurauha... Olisi arvovalinta panostaa lapsiin ja nuoriin. Heidän mahdollinen syrjäytymisensä maksaa toisesta päästä kaupungille paljon enemmän kuin pieni luokkakoko tai avustaja.”

”Itselleni tulee kyllä näistä koulujen lakkauttamisista se olo, että kun nämä viimeisetkin palvelut viedään kylistä, niin samalla kuolee osa suomalaista kulttuuria. 😞 Kylät hiljenevät ja jäävät rapistumaan turhan panttina kun väki suuntaa kaupunkeihin.”

Virenojan koulun oppilaita vuodelta 1925 (kuva opettaja Ester Joen valokuva-albumista)

Liite 2: Otteita Helsingin Sanomien artikkelista 19.2.2024: "Pikkukaupunki pitää kiinni kyläkouluista" (Kirjoittaja: Marjo Valtavaara) <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000010213088.html>

Suomessa on tapana keskittää kunnan koulut keskustaan. Nivalassa tehdään toisin ja säästetään jopa rahaa.

Ympäri Suomea vedetään rukseja kyläkoulujen yli, mutta Nivala menee omaa tietään. Pienessä pohjoispohjalaisessa kaupungissa on vastikään rakennettu sivukylille kolme uutta koulua. Lisäksi neljäs on suunnittelupöydällä.

"Lähellä kaikkea", tiivistää viidesluokkalainen Eevi Saukko sijainnin. Koulu on lähellä kotia ja kavereiden koteja, eivätkä 11–12-vuotiaat kaipaa kovin paljon muuta.

Lähes kaikkien koulumatka on alle viisi kilometriä. Valtaosalla kulkupelinä toimii polkupyörä. Jokunen sissi tulee pakkasasteista huolimatta joka aamu hiihtämällä. Haikaran viidesluokkalaiset sanovat asuneensa kotikylällään aina. Opettaja Markus Tornberg sanoo, että juuri tähän kiteytyy pienen koulun paras puoli.

"Kaikki perheet tuntevat toisensa, ja 'koko kylä kasvattaa' -periaate oikeasti toimii."

"Selkeä arvovalinta se on ollut valtuustolta", sanoo Nivalan kaupunginjohtaja Päivi Karikumpu.

"Päätöksenteossa on meillä arvostettu pieniä kouluja ja kylien pitämistä elävänä."

Nivalassa koulun elinkelpoisuuden mittari hälyttää paljon pienemmissä lukemissa kuin muualla Suomessa. Kyläkoulua pidetään hengissä, kunhan oppilasmäärä pysyy vähintään 40:ssä.

Raja perustuu siihen, että tämän kokoista alakoulua voi vielä pyörittää kolmen opettajan voimin kolmessa yhdysluokassa. Tasosta päätettiin valtuustossa vuonna 2020, eikä kouluja ole tarvinnut viime vuosina sulkea.

Kaupunginjohtaja Karikumpu uskoo sivukoulujen säilyttämisellä olleen tärkeä rooli siinä, että Nivalalla on mennyt pitkään hyvin. Perheet ovat rakentaneet kyliin omakotitaloja, ja syntyvyys on pysynyt suurena: vuonna 2022 kokonais-hedelmällisyys-luku oli Pohjois-Pohjanmaalla 1,6 ja koko maassa 1,3.

Nivalassa kaksi kolmasosaa lapsiperheistä asuu edelleen kylissä, mistä on todennäköisesti kiittäminen tiheää kouluverkkoa. Myöskään asukasluku ei ole laskenut nykyisestä runsaasta 10 000:sta.

"Omaa rauhaa on täällä haluttu ja sitä on arvostettu", sanoo nivalalainen kuntapoliitikko ja opetuslautakunnan puheenjohtaja Aleksii Päckilä (kesk).

Päkkilä kertoo, että isoin kysymys on edessä: miten käy oppilasmäärien?

”Laskelmien mukaan vanhan koulun ylläpitäminen ei tule paljon kalliimmaksi kuin kuljettaminen toiseen kouluun. Kustannusten näkökulmasta sillä on kuitenkin todennäköisesti ratkaisevin merkitys, minkä verran oppilaita on opetushenkilöstöä kohti.”

Yksi iso koulu vai monta pientä? Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) selvitti kouluverkkomuutosten taloudellisia vaikutuksia pari vuotta sitten. Radikaali kyläkoulujen vähentäminen ei arvioinnin mukaan saanut kuntataloudessa aikaan myönteisiä elinvoimavaikutuksia. Kova supistaminen ei yksiselitteisesti säästänyt kustannuksiakaan, sanoo arviointineuvos Mari Rökköläinen.

”Sen sijaan syntyi negatiivinen kierre. Väkiluku ja työpaikkojen määrä laskivat enemmän niissä kunnissa, joissa kouluja lakkautettiin paljon.”

Kun pikkukoulut pyyhittiin pois, kustannuksia kertyi koulukuljetuksista ja kuntakeskuksen mittavasta uudisrakentamisesta. Toisaalta kunnille ei usein jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin ajautua keskittämiseen. Kouluja jouduttiin sulkemaan tilanteessa, jossa elinvoima oli valmiiksi heikko.

Aittolan 38 oppilaan koulu on nykyajan Manner-Suomessa harvinaisuus. Minikoulun rehtorin Kaisa Pihlajaniemen luokassa on kaksitoista 5.–6.-luokkalaista, jotka lukevat aineitaan ajankohtaisesta aiheesta ”Minä presidenttinä”. Jos lapset itse saisivat päättää, missä he kävisivät koulua? Rökköläisen mielestä se on aivan olennainen kysymys, joka esitetään Suomessa liian harvoin.

Aittolan ja Haikaran lasten mielestä oma koulu on paras, koska se on lähellä. Haikaran viidesluokkalaisista iso osa tykkää koulustaan niin paljon, että kävisi siinä yläkoulunsakin, jos voisi päättää. Siirtyminen yläkouluun kuntakeskukseen on monelle jännittävä hetki. Nivalan ainoassa yläkoulussa on yli 500 oppilasta, joten pienen kyläkoulun jälkeen muutos on melkoinen.

Lasten kuulemiseen pitäisi Rökköläisen mielestä kehittää systemaattisia käytäntöjä. Sen pitäisi olla osa kouluverkkoratkaisuja.

”Usein oppilaan etu mainitaan perusteluksi sekä lakkautettaessa että päätettäessä säilyttää. Tätä pitäisi avata avoimemmin.”

LAUSUNTO

Virenojan koulun vanhempainyhdistyksen lausunto Orimattila 2.0, Talouden tasapainottamisen toimenpiteet 2024-2026 -esitykseen.

Virenojan koulun vanhempainyhdistys vastustaa ehdottomasti Virenojan koulun lakkautusta 1.8.2029 ja lakkautuspäätöksen kirjaamista Palveluverkon roadmap 2024-2029.

Koulun lakkautuksella pyritään ilmeisesti hakemaan säästöjä, mutta samalla lakkautus vaatii Pennalassa laajennusosan rakentamista ja koulun muuttamista monitoimitaloksi. Virenojan koulun lakkautus vuonna 2029 näyttäisi tämän hetken ennusteiden valossa lähes tuplaavan Pennalan koulun oppilasmäärän, eli uusia luokkatiloja tarvitaan myös lisää kaikille luokka-asteille. Lisäksi melkein puolet (44 %) Pennalan monitoimitalon oppilaista olisi kuljetusoppilaita. Millaisia kustannussäästöjä tämä muka tuo?

Entäpä mitä tehtäisiin tyhjäksi jäävälle Virenojan koululle? Tyhjänäkin koulukiinteistö vaatii ylläpitoa. Missä säästö? Koulu on valmistunut vuonna 1992 ja laajennusosa vuonna 2014. Koululla on vielä runsaasti käyttöikää jäljellä. Koulun pihaa on myös kunnostettu, tekonurmikenttä valmistui vuonna 2019 ja viimeisimpänä piha sai uudet välineet vuonna 2022. Kouluun on satsattu viime vuosina merkittävästi rahaa ja samalla kunnostuspäätöksillä vahvistettu luottamusta koulun pysyvyyteen. Ei kuulosta vastuulliselta päätöksenteolta käyttää ensin rahaa koulun laajentamiseen ja sitten, vain 15 vuotta myöhemmin, lopettaa koko koulun käyttö.

Kylän oman koulun tärkeyttä ei voi liikaa korostaa. Kyläkoulussa kaikki tuntevat toisensa, ja oppilaat toimivat yhdessä luokkatasosta riippumatta. Koko koulun henkilökunta on tuttua. Koulu on turvallinen. Miksi väkisin halutaan muodostaa isoja yksiköitä, joissa ongelmatkin tuntuvat helposti paisuvan? Virenojan koulu ja sen 82 oppilasta vuonna 2029 on vielä oikein toimivan kokoinen koulu. Lisäksi luvusta puuttuvat kaikki koulun uudet oppilaat, joita Pohjois-Orimattilan kehittyminen tuo mukanaan, kaikki eivät halua Pennalaan.

Koulu toimii tärkeänä kohtaamispaikkana myös vapaa-ajalla. Koululla on aktiivista harrastustoimintaa ja mm. liikuntaryhmiä. Lapset käyttävät vapaa-ajalla paljon piha-aluetta ja kenttää. Kylällä ei ole muita kaupungin tarjoamia palveluita. Kun koulu lopetetaan, kaikki vapaa-ajan toiminta koululla loppuu myös. Laskelmaan voi lisätä, mitä säästöjä lasten ja aikuisten liikkumisen vähenemisestä tulee olemaan!

Lakkautuspäätöksen kirjaaminen roadmapiin tulee todennäköisesti synnyttämään itseään ruokkivan kierteen. Alueelle on muuttanut paljon lapsiperheitä juuri sen vuoksi, että kylällä on oma elinvoimainen kyläkoulu. Alueella ei ole ollut aiemmin laajempaa rakentamista mahdollistavaa asemakaavaa, vaan rakentamaan on päässyt mm. suunnittelutarveratkaisun nojalla tai rakentamalla riittävän väljästi ja kauas kylän keskeltä. Silti kylän koulussa on riittänyt oppilaita ja kylän asukasluku on ollut kasvusuuntainen.

Koulun viereen suunniteltiin pitkään ja hartaasti uutta asemakaava-aluetta. Alueelle pääsi rakentamaan vasta keväällä 2022. Samaan aikaan talouden epävarmuus kasvoi Venäjän

aloitettua hyökkäyssodan Ukrainassa, ja sittemmin korkojen nousu on lähestulkoon seisauttanut rakentamisen koko maassa. Rakentamisen tilanne tulee varmasti jollakin aikavälillä muuttumaan paremmaksi, mutta Virenojan kylän ja kaava-alueen potentiaali hukataan Virenojan koulun lakkautuspäätöksellä. Ei kukaan rakenna taloa lakkautettavan koulun viereen, kuolevalle kylälle.

Virenojan koulun sulkemisesta voidaan päättää, kun se on **ajankohtaista** koulun liian pienen oppilasmäärän vuoksi. Päätöstä ei voida tehdä 5 vuotta etukäteen, eikä sitä tule kirjata edes ajatuksena mihinkään. Koulun lakkautuspäätöksen tekeminen vuodelle 2029 ei ole sosiaalisesti, ekologisesti tai taloudellisesti kestävää.

Virenojan vanhempainyhdistyksen puolesta

Hanna Ylitalo

Johanna Torila

Venla Kalliokoski

Elina Inkinen

Marjaana Häyrinen

Iida Eskola

Päivi Villisuo

Johanna Patosalmi

Henni Laaksonen

Jenni Alder

Raisa Ratilainen

Lausunto

Orimattila 2.0, Talouden tasapainottamisen toimenpiteet 2024 - 2026

ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Kaupungissa ollaan tekemässä kolme isoa muutosta toimintatapaan. On huomioitava, että tältä osin tehdyssä riskianalyysissä (esityksen sivu 17) jo kaksi isoa muutosta aiheuttavat lähes suurimman mahdollisen riskin. Suurena uhkana on, että kaikkien kolmen toteuttaminen yhtäaikainen toteuttaminen ajaa organisaation vielä syvempään kaaokseen, sitoutumattomuuteen ja irtisanoutumisiin.

Tarkennettava:

- Miten luodaan henkilöstölle halu ja kyky toimia näin suuressa muutoksessa?
- Muutoksia tulee suunnitella pidemmällä ajanjaksolle.
- On huomioitava jo pelkkä esihenkilöiden koulutus, sitouttaminen ja sisäisen ideologian luominen vie paljon aikaa.
- Henkilöstön vaihtuvuutta tulee mitata ennen sekä jälkeen muutoksien ja mittaustulokset tulee julkaista vuosittain.
- Nuorisopalvelupäällikön tehtävien osalta puollamme tehtävän jatkumista

VARHAISKASVATUS

Esitetyt säästöt perustuvat osittain Kuivannon päiväkodin lakkauttamiseen. Tämän osalta tulee olla vaihtoehtoiset laskelmat, sillä keskustan aluekumppanuuspöytä ei tue kyseistä lakkauttamista.

Päivähoidon järjestämisessä tulee aktiivisesti kuulla asukkaita ja tukea heidän sujuvan arjen toteutumista. Samalla tulee keskittyä oleellisesti myös henkilöstön työhyvinvointiin.

OPETUS

Miten on mahdollista, että Orimattilan kaupunki on lopettamassa elinvoimaisista kylistä elinvoimaisia ja yli kolmenkymmenen oppilaan kyläkouluja? Tämä tarkoittaisi monelle kylälle ainakin osittaista kuoliniskua. Lapsiperheiden sijoittuminen sivukylille perustuu suurelta osin koulupalvelujen läheisyyteen.

On sanomattakin selvää, että vain suuriin yksiköihin keskittäminen tuo aiheuttaa lapsille turvallisen alakoulun ympäristön menetyksen ja aiheuttaa vaikeuksia monilla sektoreilla.

Orimattilan tulee ymmärtää kyläkoulujen sekä kylien vahvuus ja luoda siitä kaupungille vahvuus, joka tuo kaupunkiin uusia asukkaita.

Tarkennettava:

- laskelmat on tehty vain yhdestä näkökulmasta huomioimatta muita syntyviä kuluja ja kylien tyhjentyneiden aiheuttamia vaikutuksia – tarvitaan näistäkin arvio
- laskelmilla ei ole minkäänlaista tutkimuksellista pohjaa ja vertailua muualla tapahtuneista toteutumista – tarvitaan todisteita toteutuksista
- Orimattila menettää paljon ns. maallemuuttajia ja sen suuntainen markkinointi voidaan lopettaa, paljonko tämän vuoksi hävitään?
- riskiarviointeja ei ole annettu arvoja riskien toteutumiselle eikä vaikutuksia laskettu käytännössä lainkaan, tulee arvioida numeraalisesti, pelkkä listaus ei riitä
- tulisi myös arvioida miten koulut saataisiin edes osittain tuottamaan; esimerkkeinä viikonloppujen käyttö tapahtumissa, keittiöiden vuokraus tapahtumiin, kesäajan aktivointi, leirit, urheiluseurat yms.

RUOKA JA PUHTAUS

Yhden valmistuskeittiön idea tarkoittaa, että investoidaan uuteen valmistuskeittiöön. Esityksessä on palveluverkon kehittämissuunnitelmat A ja B mutta niiden vaikutukset jäävät epäselviksi – tulee tehdä tarkempi ja ymmärrettävämpi esitys.

Tarkennettava:

- Onko henkilöstön osalta tehty vaihtoehtoisia suunnitelmia ulkoistuksen osalta ja onko muualla tehtyjä ulkoistuksen toteutumisia tutkittu?

Ateriapalvelujen ulkoistaminen on kannattava vaihtoehto selvittää. Ulkoistamisella jo olemassa olevia keittiöiden kustannustehokkuutta kasvatetaan ja ne eivät pyöri vajaatehoisena. Henkilöstökustannukset / poissaolot eivät koidu enää palvelun ostajalle vaan palvelutuottaja vastaa kaikilta osin henkilöstökuluista.

Ruoan ja palveluiden tasalaatuisuus toteutuu palvelusopimusten mukaisesti. Ulkoistaminen ei välttämättä tarkoita nykyisen henkilöstön irtisanomista.

Ulkoistamisesta on hyviä kokemuksia useassa kaupungissa.

KIINTEISTÖHUOLTO, LIIKUNTA JA YLEISTEN ALUEIDEN HOITO SEKÄ MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Riskiarvioinnissa mainittu ”Rohkea päätöksenteko” on yleensä merkinnyt kiinteistön myyntiä halvalla ja kiinteistön käytön loppumista kyläläisten ja kaupunkilaisten osalta. Myyntiä suunniteltaessa ainoastaan kustannusten näkökulmasta tulisi mieluummin aktiivisesti etsiä mahdollisuudet luoda jotain uutta näkökulmaa. Kiinteistön vuokraus edullisesti ja siihen liitetty kehittämisvelvoite saattaisi nostaa kiinteistön uuteen kukoistukseen ja säilyttää se kaupunkilaisten tavoitettavissa.

Osio Toimenpiteet I

- niittojen vähentäminen, pääväylien osalta tulee säilyttää niitot kohdallaan, emme halua epäsiistiä kuvaa kaupungistamme tänne saavuttaessa
- siisteyskampanjat ja niiden julkituonti ja kevyt palkitseminen eli kansalaisaktivismia kannustetaan
- konsultointi kaupungin omaksi työksi

Osio Toimenpiteet II

- Areenan luistelukentän poistoa ei kannateta, vain 800€ kustannus ja se kuitenkin on olennainen osa liikuntapaikkaa ja koulujen toimintaa
- voisiko kylien jääkenttien, latujen hoitoa siirtää aktiivisille kylän toimijoille tai osittain esim. aluekumppanuuspöytien rahoittamana

Osio Toimenpiteet III

Salusjärven leirikeskus

- leirikeskusta ei tule missään tapauksessa myydä, ainutlaatuinen paikka näin eteläisessä Suomessa
- ehdottomasti aloitettava selvitys alueen käytön tehostamisesta, viimeisenä vaihtoehtoa alueen vuokraus kehitysvelvoittein
- iso alue, joka on luontonsa puolesta erinomainen moneen tarkoitukseen
- liikuntatoimi yhdessä yhdistysten, järjestöjen kanssa etsimään ratkaisuja
- puhtaan veden vesistöarvo
- vastaavasti myös Kalliojärven monipuolisen käytön lisääminen

Jymylinna

- historiallinen rakennus, jonka käyttö on edelleen aktiivista Orimattilalaisten yhdistysten ym. toimesta
- kehitettävä tapahtumapaikkana
- emme esitä kiinteistön myyntiä, meidän tulisi olla ylpeitä siitä

VAPAA-AIKA JA OSALLISUUS

Yleisenä huomiona Orimattilan liikuntatoimi ja senioritoiminta ovat nostaneet hienosti tasoa viime vuosina – iso kiitos tästä. Tuo taso on hyvä säilyttää ja toimintaa järkevästi ja kohtuudella kehittää.

Tilavuokrien korotus

- voisiko ajatella myös niin, että erilaisilla kampanjoilla saataisiin käyttäjiä liikkeelle?
- hiljaisiin hetkiin ns. ”happy hour” ajattelua
-

Lipunmyynti ja kahvilapalvelut

- miettikää, miten ihmiset saadaan käyttämään kahvila palveluja
- ensinnäkin – alentakaa kahvilatuotteiden hintoja
- omaksi työksi – kyllä, vihdoinkin luetteloitu edut eikä vain nähdä ulkoistamista ainoana vaihtoehtona

Kirjasto ja kulttuuri palvelut

- mainostaminen, lehtijutut teemat – meillä on hieno taidemuseo

Osallisuuden edistäminen

- hämäävä esitys...määrärahan laskee edellisestä
v. 2023 n. 5000€ --> 2024 3650€
- osallistuva budjetointi selkeäksi
- aluekumppanuuspöytien toiminnan tehostaminen ja ryhmien sitoutuminen toimintaan – kysely tai yhteinen lausunto pöytien toiminnasta edelliseltä kaudelta sisältäen ehdotuksia toimintamalliksi

TYÖLLISYYS, ELINVOIMA ja MAAHANMUUTTO

Toiminnot perustuen lakisääteisiin toimiin ja kaupungin kannalta tarvittaviin kehitystoimiin.

TULOT JA OMAISUUS SEKÄ TYTÄRYHTIÖT

Salusjärvi ja Jymylinna pois myytävien listalta – kehitystoimet käynnistettävä esim. yhdistysten kautta, vuokrausta ulkopuoliselle harkittava toiminnan selkiyttämisen aikana

TALOUS

Taloudellisen tilanteen tiedottaminen on viimeisen puolen vuoden aikana ollut horjuvaa ja selittelevää.

- ensiksi vuoden 2023 talousarvio oli vahvasti alijäämäinen
- lopulta jopa 2 milj. euroa ylijäämäinen jolloin poistot otettiin käyttöön – miten ennustettavuus on tällaista vai onko toiminta jotenkin tarkoitushakuista?

8.4.2024

Orimattilan Keskustan aluekumppanuuspöytä

Lausunto Orimattilan talouden tasapainottamisen toimenpiteistä

Uusi organisaatorakenne

Asiantuntijaryhmän tehtävänä oli löytää uusi, 40 henkilötyövuotta kevyempi, organisaatiomalli, joka selviytyy kaupungin lakisääteisistä tehtävistä. Henkilöstön karsiminen näkyy väistämättä siinä, kuinka kaupunki selviää tehtävistään ja kuinka laadukkaita palveluita se kykenee tuottamaan. Organisaatiomallin ohessa ei ole kehitetty kaupungin hallintosääntöä eikä esimerkiksi uusia tehtäväkuvauksia ole vielä tehty. Näistä syistä on vielä epäselvää, kuinka tehtävät voidaan hoitaa ja millaisia säästöjä uudelleenorganisoinnista voi syntyä. Ja tärkein kysymys, saadaanko lakisääteiset tehtävät suoritettua? Pitää myös muistaa, että kaupungin viihtyvyyden ja asukashoukuttelevuuden kannalta ei ole järkeä kaikkia palveluja karsia.

Myöskään tällä hetkellä toimivia toimialoja ei ole syytä sekoittaa keskenään. Tämä aiheuttaa hyvin paljon epäselvyyttä ja työkuormitusta niille, jotka jäävät työtehtäviä hoitamaan. On myös huomioitava organisaatiota uudistettaessa sellaiset seikat, että toimialojen sisällä on tehtäviä, jotka ovat riippuvaisia toisistaan kuten esimerkiksi kiinteistöhoito ja toimitilarakentaminen.

Henkilöstön laajentuvat toimenkuvat sekä poistuvan henkilöstön mukana katoava tietotaito voi laskea tuottavuutta sekä henkilöstön hyvinvointia että sitoutumista. Orimattilassa on ollut suuri henkilöstön vaihtuvuus niin toimialojen kuin koko hallinnon johdossa. Muutokset toimi- ja palvelualoissa sekä johtajien ja päälliköiden laajentuvat vastualueet sisältävät riskejä, joiden myötä Orimattilan kaupungin tarjoamat tehtävät eivät näyttäydä houkuttelevilta, kun toisissa kaupungeissa vastaavia tehtäviä voi hoitaa paremmilla resursseilla ja kohtuullisemmalla työpanoksella. Pitää myös huomioida sellainen asia, että työntekijöitä on jo kuormitettu aiempina vuosina, kun joitakin rekrytointeja on jätetty tekemättä säästösyistä. Kuinka paljon henkilöstöltä vielä vaaditaan joustoa ja työmääristä selviytymistä?

Luhtikylän, Kuivannon ja Järvikunnan koulun lakkauttaminen

Opetuksen järjestämisen arvokkain resurssi on henkilöstö. Kelpoisista opettajista on syytä pitää kiinni. Osaavien opettajien hyvinvoinnista on syytä huolehtia. Opettajat ovat kunnan työntekijöitä ja heidät on mahdollista siirtää työskentelemään toiseen kouluun. Koulusta riippumatta työolosuhteiden täytyy olla kunnossa. Työolosuhteet syntyvät mm. kiinteistön kunnosta, riittävästä henkilöstöstä, oppilastuntemuksesta sekä riittävästä, mutta ei liiallisesta työmäärästä. Jokaiselle opettajalle kuuluisi riittävä opetustunteja kelvolliseen palkkaan, mutta kenenkään työtaakka ei saisi kasvaa kohtuuttomaksi. Kiinteistön kunto ja esimerkiksi koulun sisäilmanlaatu eivät välttämättä parane siirryttäessä pienestä koulusta

isoon tai vanhasta rakennuksesta uuteen. Keskustan kouluista Myllylän ja Jokivarren kiinteistöjen tilanne ei ole yksinkertainen. Järvikunnan koulun kiinteistön kunto on suuri huolenaihe.

Koulusta riippumatta jokaisen opettajan kuuluisi työskennellä pätevien ja kelpoisten työkaverien kanssa. Tähän kuuluu niin opetus- kuin oppilashuollon henkilöstö, esimerkiksi erityisopettajat ja kuraattorit. Moniammatillisen yhteistyön järjestäminen sekä esimerkiksi yhteisopettajuuden resursoiminen voi olla isommassa koulussa helpommin ja taloudellisesti järkevästi toteutettavissa. Toisaalta oppilastuntemus ja yhteisöllisyys kantavat oppilaita menestymään kyläkouluissa.

Pienen koulun haasteisiin voi kuulua yhdysluokat, erityisopetuksen resurssipula sekä erilaiset oppilashuollon tavoitettavuusongelmat. Isommassa yksikössä niin erityisopetus kuin oppilashuolto on helpommin järjestettävissä sekä taloudellisesti että logistisesti. Tukea on kuitenkin mahdollista järjestää myös pienelle koululle, ottaen huomioon esimerkiksi erityisopetuksen konsultoivan työtavan sekä etäyhteydet, ja toisaalta isommassakin yksikössä tukea ei välttämättä ole riittävästi kaikille oppilaille. Yhdysluokkaopetuksen haasteita kukaan ei kiellä ja etäyhteyksien varaan ei voida rakentaa opetusta. Opettajia tarvitaan aina läsnä ohjaamassa oppilaita, erityisesti alakoulussa.

Oikea aikainen, avoin ja selkeä keskustelu ja viestintä koulujen tulevaisuudesta on arvokasta. Epävarma tulevaisuus on omiaan myrkyttämään ilmapiiriä ja ajamaan osaavaa, pätevää ja kelpoista henkilöstöä pois Orimattilasta. Heidän ammattitaidostaan, työhyvinvoinnistaan sekä sitoutumisestaan Orimattilassa työskentelemiseen kannattaa pitää kiinni.

Lilliputin ja Kuivannon päiväkodin lakkauttaminen

Varhaiskasvatuksen palveluverkon uudistamisessa eli supistamisessa on huomioitava muutosten vaikutus kaikkiin kaupungin päiväkoteihin. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä opettajan tehtäviä ei ole Orimattilassa saatu täytettyä kelpoisilla työntekijöillä. Laadukas palvelu, laajat aukioloajat sekä maltilliset ryhmäkoot ovat kilpailutekijä niin henkilöstön kuin lapsiperheiden suuntaan. Pienten lapsiryhmien edut näkyvät niin lapsien kuin henkilöstön hyvinvoinnissa. Konkreettisesti se näkyy esimerkiksi lasten ulkoilussa sekä siinä, kuinka hyvin lasten yksilöllisiä tarpeita tunnetaan ja voidaan ottaa huomioon päiväkodin arjessa.

JUKO:n pääluottamusmiehet

Orimattilassa

9.4.2024

Kannanotto Orimattilan talouden tasapainotus suunnitelmaan

Lotta Reunamo

ti 9.4.2024 22.16

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Hei

Haluan ilmaista mielipiteeni liittyen Orimattilan kaupungin talouden tasapainotus- suunnitelmaan. Olen asunut Orimattilan Virenojalla vuodesta 2012. Minulla on kaksi alakouluikäistä lasta, jotka käyvät Virenojan koulua.

Olen hyvin huolissani siitä, että alakouluja aiotaan lakkauttaa. Koulun merkitys lapsen elämässä on todella suuri. Mikä takaa sen paremmat eväät lapselle, kuin oppilasmäärältään kohtuukokoinen kyläkoulu? Kyläkoulussa kaikki tuntevat toisensa, ja se lisää todella paljon yhteisöllisyyttä. Myös Orimattilan kylät pysyvät virkeinä näiden pienten koulujen avulla, kun on kaikenlaista tapahtumaa kuten esim Matchshow vuosittain.

Pelkästään tekemällä suunnitelmia koulujen lakkauttamisesta, vaikutetaan hyvin paljon kylien tulevaisuuteen jo tässä kohtaa. Virenojalle on kaavoitettu juuri vastikään useita tontteja, mutta jos koulu on lakkautusuhan alla, on todennäköistä että talonrakentajia on vaikea saada. Ei nuori lapsiperhe halua muuttaa kylälle, jossa tulevaisuudessa ei olekaan koulua. Tämä aiheuttaa varmasti myös asuntokaupan hiipumista ja hintojen laskua tällaisilla alueilla.

Olen myös erittäin huolissani siitä, mitä isoissa kouluissa oppilasmäärät tekevät lasten psyykelle. En kertakaikkiaan näe yhtäkään syytä minkä varjolla iso koulu suurine oppilasmäärineen olisi lapsille parempi paikka kuin pieni koulu. Voidaan vain arvailla, onko hiljattain tapahtuneen Vantaan koulusurman yksi osatekijä ollut se, että lapset "hukkuvat" isoihin kouluihin samalla kun henkilökunnan vointi jatkaa huononemistaan. (Yleinen ilmiö suurissa kouluissa, opettajien on vaikea jaksaa työssään muutenkin)

Voisitteko ystävällisesti valtuustossa miettiä, mitkä ihan oikeasti ovat niitä kaupunkien säästökohteita? Onko säästettävä lastemme mielenterveyden kustannuksella vai voitaisiinko miettiä sellaisia säästökohteita jotka eivät esimerkiksi on kenenkään henkeä ja terveyttä uhkaavia näin lama-aikoina? Varmasti säästää voidaan sellaisista asioista, jotka voidaan ajatella "ylellisyshyödykkeiksi" tällaisena talouden huonona aikana, sen sijaan että kohdistetaan säästö lapsiin, jotka ovat meidän tulevaisuus.

Tuntuu myös hassulta, että Pennalan koulua täytyisi laajentaa jotta muualta tulevat oppilasmäärät saadaan mahtumaan tiloihin, ja Virenoja kuitenkin vastikään laajennettu (10v sitten) ja peruskorjattu. Tässähän vain siirrettäisiin kuluja toisen nimikkeen alta toiseen. Tänä päivänä muutenkin tiedämme lasten ja nuorten mielenterveyden olevan heikoissa kantimissa yhä kiihtyvän elämäntahdin ja nykyteknologian sekä somen takia, niin miksi lisäisimme lasten pahoinvointia tällaisilla hölmöillä päätöksillä.

Orimattilan vahvuus asuinpaikkana on mielestäni ollut se, että on paljon rauhallista maaseutuasumista, mukavia pieniä kyläkouluja mutta silti olemme lähellä Lahtea ja sen palveluita. Lahdessa ei ole enää tilaa rauhalliselle maaseutuasumiselle, kun reunaalueet muuttuvat lähiöiksi ja asuntojen hinnat niissä kallistuvat. Miksi emme houkuttelisi asukkaita Orimattilaan juuri tämän rauhallisen maaseutuasumisen ja pienten kylien vetovoimalla. Ei nyt eikä tulevaisuudessa kaikki ihmiset ja perheet halua asua kaupungeissa/keskustoissa. On tärkeä vaalia Päijät-Hämäläisen

maaseudun rikkautta eli sitä, että voimme asua maalla mutta kuitenkin lähellä työpaikkoja ja palveluita.

Ystävällisin terveisin

Lotta Reunamo

Vapaamuotoinen lausunto Kuivannon päiväkodin ja koulun lakkauttamissuunnitelmiin liittyen

Arvoisat päättäjät.

Haluaisin tuoda keskusteluun myös pienten lasten vanhemman näkökulmaa.

Meitä vanhempia ei ole kuunneltu lainkaan Kuivannon päiväkodin eikä koulun lakkauttamista koskevassa keskustelussa ja päätöksenteossa.

Kysely on meille tehty ainoastaan siitä mikä voisi olla vaihtoehto jos Kuivannolla ei järjestettäisi varhaiskasvatusta ollenkaan.

Tiedotustilaisuudessa 7.2.2024 Myllylän koululla vanhemmat tiedustelivat lapsivaikutusten arvioinnista, siitä ei vielä ollut antaa vanhemmille tietoa. Tässä tilaisuudessa oli kysytty myös oliko suunnitelmissa myös päiväkodin lakkautus. Tästäkään ei ollut tietoa. Mikä on tällaisen tiedotustilaisuuden idea josta kaikkein tärkeimmät tiedot eli vaikutusten arvioinnit kokonaan puuttuvat? Myös koulun lakkauttamisen vaikutuksia ei ole arvioitu lain edellyttämällä tavalla eikä vanhempia ole kuultu.

Kun Kuivannon koulun lakkauttaminen tuotiin päätöksentekoon, Kaupunginhallituksen kokouspöytäkirjassa 19.02.2024 (Liite 17 Lapsivaikutusten arviointi_opetuspalvelut) päätöksentekijät olivat kirjoittaneet että:

“Lapsivaikutusten arviointi ei ole lain määräämä velvoite.”

Tämähän ei toki pidä paikkaansa.

Lapsivaikutusten arviointia edellyttää mm. seuraava lainsäädäntö:

- Perustuslaki (6.3 §, 14.4 §, 20.2 §)
- Lapsen oikeuksien sopimus (3. ja 12. artikla)
- Hallintolaki (31 §)
- Kuntalaki (22 §)
- Terveystieteiden laki (11 § ennakoarviointi ja 12 § seuranta-arviointi)
- Maankäyttö- ja rakennuslaki (9 §)
- Varhaiskasvatustalaki (9 § toiminnan arviointi)
- Perusopetuslaki (21 § toiminnan arviointi)
- Lukiolaki (56 § toiminnan arviointi)
- Laki ammatillisesta koulutuksesta (126 § toiminnan arviointi)

Lapsivaikutusten arvioinnin tulee olla tavanomainen osa kunnan ja kuntayhtymän toiminnan arviointia ja osa päätöksentekoprosessia (ennakkoarviointi) tai toiminnan kehittämistä (tehdyn päätöksen seuranta-arviointi tai toiminnan arviointi). Se ei ole mitään lapsiin kohdistuvaa ”hyväntekeväisyyttä” tai ylimääräistä toimintaa. Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi voidaan toteuttaa samassa yhteydessä kuin muukin arviointi.

Liitteessä olikin jonkin verran tietoa siitä mitä lapsivaikutusten arviointi on. Valitettavasti lapsivaikutusten arvioinnin tekijöillä tätä tietoa ei ilmeisesti ole ollut saatavilla arviointia tehtäessä, vaan vaikutusten arviointi on ollut sitä että kysellään vähän ajatuksia lapsilta.

Liitteessä on yhteenvedona lopussa mainittu että ”Orimattilan kaupungin toteuttamassa lapsivaikutusten arvioinnissa koulujen lakkauttamisen vaikutuksista painotettiin erityisesti lasten kuulemista. Näin pystytään suunnittelemaan ratkaisuja ja toimenpiteitä, jotka lieventävät lasten huolia ja tekevät mahdollisista muutoksista helpompia.”

Tämä ei täytä lapsivaikutusten arvioinnin vaatimuksia! Lasten näkemyksen kyseleminen on **vain yksi osa vaikutusten arviointia.**

Olen saanut kuulla että päiväkotikäisiltä lapsilta on nyt sitten myös kysytty tehtävien ja piirrosten muodossa siitä minkälainen heidän mielestään olisi unelmien päiväkot.

Kun käsitellään päiväkotikäisten hyvinvointia koskevia asioita, tulisi myös vanhempien näkökulma huomioida. Vaikka tietenkin lasta pitää ikätasoisesti kuulla, mutta **vanhempi kuitenkin on vastuussa lapsen hyvinvoinnista ja tekee siihen liittyvät päätökset lapsen eduksi. Päiväkoti-ikäinen lapsi ei tietenkään pysty puntaroimaan hyvinvointiinsa, terveyteensä ja turvallisuuteensa liittyviä seikkoja yksin.**

Tätä ei voida vaatia kouluikäisiltäkään, ja myöskään koululaisten vanhemmilta näitä asioita ei siis oltu kysytty.

Lapsivaikutusten arviointi ei ole vain lasten mielipiteen kysymistä siitä mikä lapsen mielestä olisi kivaa, vaan arviointia siitä **minkälaiset vaikutukset päätöksellä tosiasiallisesti on lapsen hyvinvointiin.**

Esimerkiksi lasten tehostetun ja erityisen tuen tarve tulisi huomioida: kun kuormitusta lisätään, tuen tarve suurenee.

Kun matkat pitenevät, muille asioille jää vähemmän aikaa.

Olisin kiinnostunut kuulemaan millä tavoin pienen lapsen etu toteutuisi siinä että häntä kuljetettaisiin kelissä kuin kelissä toiselle paikkakunnalle hoitoon.

Vuorohoidossa osa Orimattilan muista päiväkodeista onkin jo tullut tutuksi ja kuormituksen lapsista kyllä todellakin huomaa isompien ryhmien, vaihtuvien aikuisten, ja pidempien päivän jälkeen.

Lain mukaan päivähoiton tulee tarjota lapselle jatkuvat, turvalliset ja lämpimät ihmissuhteet. Päivähoiton tulee järjestää lapsen kehitystä tukevaa toimintaa sekä suotuisa kasvuympäristö.

Tutkimusten mukaan paras päiväkotipaikka on lähellä luontoa ja lähellä lapsen kotia.

Olen kuullut myös väitteen että suurissa yksiköissä palveluita ja tukimuotoja voitaisiin tarjota kustannustehokkaammin. Kuitenkin ne parhaimmatkin tukimuodot hienoimmissakin puitteissa tarvitsevat toimiakseen aina rinnalleen hyvää vuorovaikutusta ja lämmintä kohtaamista.

Meillä on Kuivannolla aivan erinomaisen hyvä ja toimiva päiväkotipaikka. Tämä on lasten kuin myös vanhempienkin hyvinvointia vahvasti tukeva asia. Toivomme että saamme pitää tämän aarteen jatkossakin.

Itselläni tähän ralliin myös menisi vuositasolla aikaa satoja tunteja ja polttoainetta kuluisi tynnyrikaupalla, esimerkiksi:

Pennala

etäisyys 27 km (27 minuuttia)

tunteja kuukaudessa 36 tuntia, vuodessa 396 tuntia

kilometrejä kuukaudessa 2160 km, vuodessa 23 760 km

polttoainetta 1188 litraa eli noin 2000€

Villähde

etäisyys 22 km (22 minuuttia)

tunteja kuukaudessa 29 tuntia, vuodessa 58,5 tuntia

kilometrejä kuukaudessa 1760 km, vuodessa 19360 km, polttoainetta 968 litraa

Orimattila 16 km (16 minuuttia)

tunteja kuukaudessa 21 tuntia, vuodessa 234,5 tuntia

kilometrejä kuukaudessa 1280 km, vuodessa 14080 km, polttoainetta 704 litraa

Ja nämä luvut kerrotaan sitten vielä niiden perheiden lukumäärällä joiden työ tapahtuu kotona tai toisessa suunnassa.

Lapsiperheillä ei ole voimavaroja tällaiseen eikä tämä todellakaan ole sellaista päätöksentekoa jolla lapsiperheitä tänne houkuteltaisiin.

Koulun lakkauttamiseen myöskään ei ole esitetty yhtään ainutta sellaista perustetta mikä kestäisi kriittistä tarkastelua.

Säästöjä ei sieltä tosiasiallisesti saada, mutta pahoinvointia ja negatiivisia vaikutuksia sitäkin enemmän. Ja tämä ei ole mitään arvelua vaan asiasta on jo kertynyt tutkittua tietoa!

Yhdenkin lapsen syrjäytyminen maksaa yhteiskunnalle äkkiä miljoona euroa.

Lähikoulu on ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä tuottavimmillaan. Pienen koulun ympäristö tukee erityisesti neuroepätyypillisen oppijan kehitystä, mutta jokainen oppija siitä hyötyy.

Selvittäkää myös arvoisat päättäjät itsellenne, niin että todella oikeasti sisäistätte, mitä tarkoittaa sisäinen vuokra ja mitä sillä "säästäminen" tarkoittaa oikeasti. Selvittäkää mitä kiinteistölle tapahtuisi jos sen käytöstä koulurakennuksena luovuttaisimme - tulisiko säästöjä aidosti vai vain paperilla, siirtyisikö kustannus lopulta vain saman maksajan toiselle taskulle.

Nyt meille kuntalaisille on esitelty jopa laskelmia joissa saataisiin jotakin "säästöjä" vaikka tosiasiallisesti kiinteistökulut siirtyisivät kunnan sisällä toisen toimialueen maksettavaksi.

Tiedämme kaikki että päätöksenteko ei aina ole helppoa.

Mitä vaikeampi päätös, sitä tärkeämpää on että päätökset tehdään aivan ehdottomasti tutkitun tiedon ja tosiasioiden valossa.

Aiemmin on ollut ymmärrettävää, ettei ole voitu palveluverkkopäätösten yhteydessä tutkimustietoa käyttää, kun sitä ei ole ollut. Nyt kun tietoa saatavilla on, se ei enää ole ymmärrettävää, vaan **se on sekä vastoin lapsen etua, että lainvastaista**. Voi olla että mahdollisia laittomuuksia ohitetaan ja katsotaan läpi sormien nyt, mutta niistä voi kuitenkin joutua tulevien vuosien aikana vastaamaan.

Lasten ja nuorten lapsuutta tällä ei tietenkään enää tuoda takaisin.

Toivon että päätöksiä tehdessä on huolellisesti selvitetty **miten lapsen etu toteutuu**, mitkä ovat päätösten vaikutukset pidemmällä aikavälillä, ja myöskin se onko

päätöksillä todella ihan oikeassa elämässä, myös kokonaisuus huomioiden, mahdollisuus sellaisiin taloudellisten resurssien säästöön että päätös on perusteltu.

Arvoisat päättäjät teillä on rautainen ammattitaito ja osaaminen siihen mitä te teette.

Toivottavasti käytätte sitä osaamista nyt hyvin, ja otatte huolellisesti selvää päätöksienne pitkäaikaisvaikutuksista, tutkittua tietoa hyödyntäen.

▣ Lapsen oikeudet päätösten valmistelussa
<https://youtu.be/yq0UID7Qmks>

MLL Lapsivaikutusten arviointi
<https://www.mll.fi/kumppaneille/kuntayhteistyö/lapsivaikutusten-arviointi/>

Tutkittua tietoa päätöksenteon tueksi
<https://www.maaseutupolitiikka.fi/paatoksenteontueksi/tietoa/lahikoulut-2>

Kyläkoulujen pelastuspaketti
https://suomenkylat.fi/content/uploads/2023/01/kylakoulujenpelastussuunnitelma_.pdf

Suomen perustuslaki 6 §
Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.
Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Suomen perustuslaki 19 §
Julkisen vallan on myös tuettava perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu.

Suomen perustuslaki 21 §
Julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Suomen perustuslaki 2 §
Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Suomen perustuslaki 118 §

Virkamies vastaa virkatoimiensa lainmukaisuudesta. Hän on myös vastuussa sellaisesta monijäsenen toimeenpanon päätöksestä, jota hän on toimeenpanon jäsenenä kannattanut.

Lapsen oikeuksien sopimus (1989 - Suomi ratifioinut 1991) 3 artikla

“Kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihoitoon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelinten toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.”

Anne Pykälistö

päiväkoti- ja kouluikäisten lasten äiti Kuivannolta

Artjärven vanhempainyhdistyksen lausunto Orimattilan talouden tasapainotuspaketista

Tasapainotuspaketissa on esitetty Vuorenmäen koulun lakkautus vuodesta 2027 eteenpäin. Tuomme esiin lakkautukseen liittyvien vaihtoehtojen kerrannaisvaikutuksista lapsiimme ja nuoriimme.

Vuorenmäen koulu on uusi ja rakennuksena täysin toimiva koulu. Kiinteistö ei kaipaa mittavia remontteja. Koulun yhteyteen on juuri saneerattu tilat päiväkodille. Tiloihin ollaan tyytyväisiä. Vuorenmäen koulun oppimisympäristö kahden järven välissä, peltojen ja lähimetsän ympäröimänä on sopiva koululaisille. Koululla on käytettävissä liikuntahalli, urheilukenttä, leikkipiha, aidattu ulkopallokenttä sekä pururata. Talvella urheilukentällä oleva luistelujää ja pururadalle ajettava hiihtolatu tarjoaa erinomaiset olosuhteet talvilajien harrastamiseen aivan koulun vieressä. Vieressä oleva maamiesseurantalo tarjoaa mahdollisuuden yhteistyössä artjärveläisten yhdistysten kanssa erilaisiin juhliin ja tapahtumien järjestämiseen.

Jo puheet koulun mahdollisesta lakkautuksesta aiheuttaa sen, että Artjärvi ei enää houkuttele uusia muuttavia perheitä. Tästä on jo todellisia viitteitä. Orimattila sahaa omaa oksaansa näillä lakkautuspuheilla. Artjärvelle on koko ajan muuttanut uusia perheitä ja vapaana olevia asuintaloja on vähän. Maaseudun rauha, hyvät harrastusmahdollisuudet, toimiva ja yhteisöllinen koulu sekä alhaisemmat asumiskulut houkuttelevat nuoria perheitä maalle.

On syytä huomioida, että Vuorenmäen koulun ja Orimattilan keskustan välinen etäisyys suorinta tietä on 24 km. Artjärveläiset perheet asuvat noin 20 km säteellä Vuorenmäen koulusta. Vuorenmäen koulun lakkautus ja koulun siirtyminen Orimattilan keskustaan siis vähintään tuplaisi osan lapsista koulumatkan. Koulumatkat ovat tälläkin hetkellä osalla Vuorenmäen oppilaista ajallisesti pitkiä, kun taksit hakevat lapsia monesta pisteestä. Orimattilan keskustaan koulun siirtyminen aiheuttaisi osalle lapsista kaksiosaisen koulukyydin (taksi + bussi), koska osalla lapsista on koulubussin kuljetusreitille kotiovelta yli 3 km (pienet oppilaat) ja yli 5 km (isommat oppilaat). Tämä pidentää ajallisesti koulumatkaa huomattavasti.

Erityisesti artjärveläisiä yrittäjiä ja Artjärvellä työssäkäyviä huolestuttaa koulun lakkautussuunnitelmat. Jos koulu lakkautetaan, on pelkona, että seuraavaksi loppuu päiväkotiki. Artjärvellä on maatalousyriyten lisäksi noin 50 yritystä. Monen yrittäjän työpaikka on Artjärvellä. Tällöin lapsen vieminen hoitoon yli 20 km päähän vie päivästä ison osan työajasta. Artjärvellä on noin 250 työpaikkaa (Lähde, Tilastokeskus – Paavo tietokanta). Isoimpina työnantajina hyvinvointialue, Ruskovilla, Wennström, Meiserin Konepaja, Ketolan metalli, Putkipari, Hämeenmaa jne. Artjärvi kannattaa muistaa merkittävänä työssäkäyntialueena ja elinvoiman aluekeskittymänä Orimattilassa. Tätä tukee myös laadukkaat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut, jotka mahdollistavat myös uuden työvoiman siirtymisen alueelle ja tukee näin yritysten tarpeita. Tulevaisuudessa ja jo tälläkin hetkellä yrityksiä, etenkin maatalousyriyksiä, vaivaa osaavan henkilökunnan saatavuus. Mikäli lähipalvelut lakkautuvat, pahenee ongelma entisestään. Perheet ovat parhaimmillaan sidoksissa varhaiskasvatus- ja peruskoulupaikkaan jopa 20 vuotta.

Artjärveläisten maksamat kunnallisverotulot Orimattilassa ovat noin 1,5 milj.€ vuodessa (postinumerohauulla voi hakea verottajan tilastot) (vuonna 2022 3,65 milj€). Vuorenmäen koulun kutut ovat kaupungin laskelman mukaan 769 000 € vuodessa. Tämä nyt vain esimerkkinä siitä millaisia alueellisia talousvaikutuksia Orimattilan kylillä on.

Kaupunkikehitys- ja teknisen valiokunnan lausunto talouden tasapainottamispaketista

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta 09.04.2024 § 42
326/02.00/2023

Valmistelu ja lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Timo Tarkkala, p. 040 749 7065, timo.tarkkala(a)orimattila.fi, kaupunkikehitysjohtaja Kari Setälä, p. 044 781 3722 kari.setala(a)orimattila.fi

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 27.11.2023 § 81 talouden tasapainotustyön aloittamisesta ja velvoitti kaupunginhallitusta nimeämään talouden tasapainottamisryhmän valmistelemaan talouden tasapainottamisen toimenpiteet valtuuston päätettäväksi. Talouden tasapainottamisen toimenpiteet tuldtisiin jaksottamaan vuosille 2024-2026 siten, että kaupungin talous on tasapainossa vuoden 2026 tilinpäätöksessä.

Talouden tasapainottamisryhmä valmisteli esityksen Orimattilan kaupungin talouden tasapainottamiseksi kaupunginhallituksen kokoukseen 19.2.2024 § 68. Kaupunginhallitus päätti lähettää talouden tasapainottamispaketin uuteen valmisteluun. Jatkovalmistelussa tuli laatia moniammatillisesti valmisteltu lapsivaikutusten arviointi mahdollisista palveluverkon muutoksista. Lisäksi tuli huomioida vaikutusmahdollisuuksien varaaminen hallintolain § 41 mukaisesti.

Asian vireillä olemisesta ja vaikutusmahdollisuuksien varaamisesta ilmoitetaan seuraavaa:

Kirjalliset mielipiteet talouden tasapainottamisen toimenpiteistä ja niiden vaikutuksista on toimitettava Orimattilan kaupungin kirjaamoon kirjaamo(at)orimattila.fi tai osoitteella Orimattilan kaupunki/kirjaamo, Erkontie 9, PL 46, 16301 ORIMATTILA 10.4.2024 klo 15 mennessä. Mielipiteet liitetään asian valmistelumateriaaliin.

Valiokuntien, vaikuttamistoimielinten, vanhempainyhdistysten, ammattijärjestöjen ja muiden sidosryhmien lausunnot on toimitettava Orimattilan kaupungin kirjaamoon kirjaamo(at)orimattila.fi tai osoitteella Orimattilan kaupunki/kirjaamo, Erkontie 9, PL 46 16301 ORIMATTILA 10.4.2024 klo 15 mennessä. Lausunnot liitetään asian valmistelumateriaaliin.

Valmistelun jälkeen asian käsittely jatkuu valiokunnissa ja kaupunginhallituksessa. Lopulliset päätökset talouden tasapainottamisen toimenpiteistä tekee valtuusto 6.5.2024.

Oheismateriaalit: Talouden tasapainottamispaketti, lapsivaikutusten arvioinnit, muut liitteet

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja Timo Tarkkala

Päätösehdotus

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta on tutustunut talouden tasapainottamispakettiin ja lapsivaikutusten arviointeihin. Talouden tasapainottamisella tulee varmistaa kaupungin elinvoimaisuus, varmistaa henkilöstön riittävyys sekä kyky tuottaa laadukkaita palveluita myös tulevaisuudessa. Toimenpiteillä ei saa vaarantaa lakisääteisten tehtävien hoitamista.

Talouden tasapainottamisohjelmassa esitetty hakkuusuunnitelma ei ole valtuuston hyväksymän metsästrategian mukainen. Se ei huomioi riittävästi lähimetsien hoitoa virkistys- ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Nykyinen metsäsuunnitelma tulee päivittää metsästrategian mukaiseksi tai sitten metsästrategia tulee muuttaa.

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta tulee pitää jatkossakin tietoisena talouden tasapainottamispaketin toimenpiteistä, kun käsittely jatkuu valiokunnissa ja kaupunginhallituksessa.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös Keskustelun päätyttyä johtava rakennustarkastaja teki muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta on tutustunut talouden tasapainottamispakettiin ja lapsivaikutusten arviointeihin. Talouden tasapainottamisella tulee varmistaa kaupungin elinvoimaisuus, varmistaa henkilöstön riittävyys sekä kyky tuottaa laadukkaita palveluita myös tulevaisuudessa. Toimenpiteillä ei saa vaarantaa lakisääteisten tehtävien hoitamista.

Koulu- ja päiväkotiverkkoa suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennusten kuntoon, terveellisyyteen ja turvallisuuteen.

Talouden tasapainottamisohjelmassa esitetty hakkuusuunnitelma ei ole valtuuston hyväksymän metsästrategian mukainen. Se ei huomioi riittävästi lähimetsien hoitoa virkistys- ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta. Nykyinen metsäsuunnitelma tulee päivittää metsästrategian mukaiseksi tai sitten metsästrategiaa ja metsän hakkuusuunnitelmaa tulee tarkastella rinnakkain.

Kaupunkikehitys- ja tekninen valiokunta tulee pitää jatkossakin tietoisena talouden tasapainottamispaketin toimenpiteistä, kun

Orimattilan kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunkikehitys- ja tekninen
valiokunta

§ 42

09.04.2024

käsittely jatkuu valiokunnissa ja kaupunginhallituksessa.

Valiokunta päätti yksimielisesti hyväksyä muutetun päätösehdotuksen.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Otteen oikeaksi todistaa

10.04.2024

Päivi Järvinen
talous- ja hallintoasiantuntija

Kannanotto, talouden tasapainottaminen – Orimattilan kaupunki

Anne Isosomppi

ke 10.4.2024 11.11

Vastaanottaja: Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Kannanotto, talouden tasapainottaminen – Orimattilan kaupunki

Arvoisat kaupungin päättäjät,

Orimattilan kaupungin tulevaisuus näyttää hyvin synkältä asukkaiden näkökulmasta. Maksetuille verorahoille ei saa vastinetta, ja kaupungin koko perusajatus on hukassa eli peruspalveluiden tuottaminen asukkaille.

Uusia asukkaita ei saada muuttamaan kaupunkiin, vaikka tehtäisiin miten hyviä ja kalliita mainoskampanjoita. Lapsiperheet eivät halua tulla asumaan kaupunkiin, jossa lapsia pidetään kaikista ala-arvoisimpina kansalaisina ja kalliimpina kustannuserinä, välttämättöminä pahoina. Nykyiset lapsiperheet ja nuoret parit suunnittelevat pois muuttoa, koska eivät voi luottaa kaupungin toimintaan peruspalveluiden tuottamisesta. Enää kukaan perhe ei sano ylpeänä, että asuu Orimattilassa, saati, että voisi suositella kaupunkiin muuttoa tutuille.

Kaikista lyhytnäköisintä on leikata lapsille suunnatuista peruspalveluista, kuten päivähoidosta ja peruskoulutuksesta. Päiväkotien ja koulujen lopetukset voivat hetkellisesti näyttäytyä kirjanpidossa positiivisena tuloksena, mutta pidemmällä aikavälillä euron säästö vaihtuu tuhansien tappioon.

Suurissa yksiköissä lasten pahoinvointi kasvaa ja ongelmat kasaantuvat, mitä yritetään paikata palkkaamalla lisää henkilökuntaa sekä tarjoamalla erityistukea. Tässä vaiheessa kustannuksia ei enää lasketa ja säästökuurit ovat jo unohtuneet. Harmi vain, kun lapset joutuvat kärsimään koko ikänsä kaupungin järjettömistä päätöksistä.

Koulujen lakkauttamista koskevassa tietopakettissa on laskettu kyläkoulujen sulkemisesta syntyvät säästöt. Raportti on laadittu niin kuin koulujen sulkemisen jälkeen henkilökunta ja lapset katoavat, ja niistä aiheutuvat kulut loppuvat kokonaan. Todellisuudessa kaikki lapset eivät kuitenkaan katoa mihinkään tai muuta toiselle paikkakunnalle, vaikka näin kaupungin päättäjät kuinka toivoisivat. Jäljelle jäävien koulujen neliömääriä laskemalla arvellaan, että sitkeimmät kaupunkiin jäävät lapset olisi mahdollista sijoittaa muihin kouluihin. Kuljetuskustannuksista ei esitetä arvioita, saati tarkempia laskelmia, ajoaikatauluista ja reiteistä puhumattakaan.

Orimattilan kaupungin viimeaikaista strategiaa noudattamalla kyläkoulut lakkautetaan ja rakennukset myydään pilkkahinnalla pois, minkä jälkeen huomataan, että kaikki eivät mahdukaan suunniteltuihin tiloihin. Tämän jälkeen vuokrataan ne juuri myydyt tilat takaisin kaupungin käyttöön. Kaikille on varmasti selvää, että euron säästö vaihtuu tässäkin tilanteessa tuhansien tappioon. Vaikka kukaan ei ota vastuuta, näistä virheistä pitää oppia.

Kuivannon hyväkuntoisen koulun lakkautus vaikuttaa koko kylän toimintaan. Viimeisetkin harrastusmahdollisuudet lakkaavat. Kaupunki ei pysty tarjoamaan vastaavia harrastetiloja lähiseudulta. Liikkumattomuus näkyy lisääntyvinä terveystalouden käyttönä. Eriarvoisuus ja syrjäytyminen kasvaa, eikä uusia asukkaita muuta enää asumaan. Nuoret muuttavat pois eivätkä enää palaa takaisin veronmaksajiksi kuten ennen.

Kuivannon koulun henkilökunta on erittäin osaavaa. Koulun toiminta on johdettu hyvin ja lapsille järjestetään virkistäviä tapahtumia kouluarjen lisäksi. Pienemmässä koulussa lapsen on helpompi

keskittyä oppimiseen. Kiusaamiseen pystytään puuttumaan omalla henkilökunnalla. Koulumatkat ovat kohtuullisia eivätkä rasita lasta kohtuuttomasti. Lapsivaikutuksia arvioitaessa koulumatkojen pituutta ei ole kerrottu lapsen ymmärryksen mukaisesti. Varsinkin nuoremmat lapset eivät vielä ymmärrä aikakäsitystä, jolloin kuljetusmatkoja pitäisi kuvata todellisuuteen pohjaten, kuten matka-aika on sama kuin matkustaisit joka päivä mummolaan.

Kuivannon koulun kustannuksia on esitetty isommiksi kuin ne todellisuudessa ovat. Korjauksen jälkeen kustannukset putosivat useammalla sadalla tuhannella eurolla. Todellista säästöä kukaan ei ole pystynyt tai halunnut vielä esittää. Kaikki suunnitelmat pohjautuvat näihin virheellisiin lukuihin, joihin kukaan ei enää usko. Tuntuu hurjalta, että lapset laitetaan kärsimään esitettyihin säästöihin nojaten, vaikka todellista säästöä ei kukaan pysty esittämään.

Koulun ei kuulu olla ylisuuri yksikkö, jossa oppilaat ja henkilökunta voivat pahoin, eivätkä pysty keskittymään olennaiseen, opettamiseen ja oppimiseen. Suuret koulut ovat varmasti laskennallisesti kustannustehokkaita, mutta todellisuudessa eivät ole sen euron säästön arvoisia, jos muut kustannukset nousevat epäkohdista johtuen kohtuuttomasti. Isojen koulujen ongelmat ovat varmasti kaikkien tiedossa ja niistä jokainen voi lukea lehdistä kauhutarinoita. Toivottavasti Orimattilan kaupungin päättäjät ymmärtävät, että kaupungilla ei yksinkertaisesti ole varaa joutua vastaavien tapahtumien ja kirjoitusten kohteeksi.

Talouden tasapainottamisen tavoitteena on myös sulkea kaikki pienet ja hyvinvoivat varhaiskasvatuspaikat. Isoissa yksiköissä saadaan kaikki näyttämään laskennallisesti hyvältä, mutta todellisuudessa ne ovat mahdottomia hallita ja vaativat lisäresursseja, joita ei laskelmissa ole otettu huomioon. Isoissa yksiköissä ei pystytä takaamaan turvallista ja rauhallista ympäristöä lapsille. Jatkuva suuri melun määrä on rasite niin lapsille kuin henkilökunnalle. Pienemmissä yksiköissä henkilökunta tunnistaa vanhemmat, mutta isoissa yksiköissä vanhemmat kokevat painajaismaisia tilanteita, kun pois hakiessa arvuutellaan ketä tullaan hakemaan ja mistä lapsi voisi löytyä. Näistä kokemuksista johtuen pienempien yksiköiden asiakkaat eivät voi edes harkita varahoitoon viemistä isompiin yksiköihin.

Kuivannon päiväkoti on pystynyt hyödyntämään pienen yksikön edut, mikä on näkynyt lapsille monipuolisena toimintana raskaan arjen keskellä. Lapset menevät hoitoon mielellään ja hoitoajat ovat kohtuullisia, koska kuljetusmatkat ovat lyhyet. Siirtyminen päivähoidosta koulumaailmaan on pystytty tekemään mahdollisimman jouhevasti ilman ylimääräistä jännitystä. Lapsivaikutus on kohtuuton, jos Kuivannon päiväkoti ja koulu suljetaan.

Kuivannon päiväkodin asiakkaille on esitetty vaihtoehtoisia hoitopaikkoja, joita ei kuitenkaan todellisuudessa ole saatavilla. Yksityiset päiväkodit ovat täynnä ja varalla on saman verran lapsia, mitä paikkoja on tarjolla. Myös kaupungin omat yksiköt ovat täynnä. Kuivannon lapsiperheet joutuvat epäoikeudenmukaiseen asemaan, kun joutuvat itse selvittämään ja hakemaan lapselle korvaavaa hoitopaikkaa, vaikka sen pitäisi olla kaupungin tarjoama peruspalvelu kaikille lapsiperheille.

Orimattilan kaupungin henkilöstöä kohtaan ei ole esitetty yhtään arvostusta. Henkilöstö palkitaan jatkuvalla muutosuhalla ja oman työpaikan menettämisen pelolla. Oman työn kehittäminen ja suunnitelmallisuus ei pääse toteutumaan epävarmuudessa ja tyytymättömyydessä. Onnekkaimmat ovat päässeet hoito-, opinto- tai vuorotteluvapaalle. Uudella organisaatiolla sekä uusia johtajia ja asiantuntijoita palkkaamalla nämä asiat eivät korjaannu, saati tule niitä kaivattuja säästöjä.

Talouden tasapainotuspaketissa todetaan, että kaaosta ja epämukavuutta pitää sietää muutostilanteissa. Miten kukaan voi edes ajatella näin, saati että asia kirjataan viralliseen paperiin. Yksikään suunnitelma ei voi onnistua, mikäli jo lähtökohtaisesti ajatellaan näin. On väärin laittaa työntekijät ja asukkaat kärsimään siitä, ettei osata tehdä toteutuskelpoisia suunnitelmia ja päätöksiä.

Kiitos huomiostanne,
Anne Isosomppi

Kunnan säästöt

Ruut Granberg <

ke 10.4.2024 12.12

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Salusjärvi saataisiin kannattavaksi, tehostettaisiin kuntalaisten osallisuutta mm. Talkoisiin ja jokamiehenoikeutta pääsyyn säännöllisesti uimaan ja saunomaan. Pääsymaksu ja tarjoilu houkuttelee. Vapaaehtoiset töihin. Se olisi monelle virkistävää ja yhteisöllisyyttä lisäävää. Samoin toteutus kotiseutumuseolla. Vapaaehtoisuutta. Hyvä info mahdollisuuksista. Ei mitään nurkkakuntaista toimintaa. Luulen että moni innostuisi. Nyt vetäjä kesäksi näihin niin katsotaan tapahtuuko positiivista edistystä. Näitä juttuja ei kannata menettää.

Terv. Ruut Granberg

Säästötoimenpiteet

Sannu Laukkanen [REDACTED]

ke 10.4.2024 12.37

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Toivon että pikkukouluja ei lakkauteta !!! Säästetään vanhemmilta ihmisiltä mielummin kuin lapsilta ja nuorilta . Pahoinvointi on niin rajua isoissa kouluissa ja kiusaamiseen on vaikeampi vaikuttaa / huomata . Lapsen perusturvallisuus on tosi tärkeä tunne mikä vaikuttaa tulevaan elämään ja perusturvallisuus on uhattuna isossa yksikössä . Pienet koulut on säästettävä !!!!!!! Vaikka sitten veroja nostamalla . Yt. Sanna Laukkanen. [REDACTED]
Lähetetty iPhonesta

Kuntalaisen näkemys Orimattilan talouden tasapainottamisohjelmasta

Terhi Laine

ke 10.4.2024 13.46

Vastaanottaja:Kirjaamo Orimattilan kaupunki <kirjaamo@orimattila.fi>

Hei,

Pyydettiin 10.4. mennessä kuntalaisten näkemyksiä talouden tasapainottamisohjelmasta:

Seitsemän lapsen äitinä ja viisi vuotta sitten Orimattilaan maaseudun rauhaan muuttaneena toivon, että huomioitte lapset ja nuoret. Ymmärrän säästöpainet, mutta tuon esiin, että pohjoisemmassa Suomessa kyläkouluja säästäneet kunnat ovat elinvoimaisempia tänä päivänä kuin niitä lakkauttaneet.

Mainostakaa myös kylien mahdollisuuksia: Länsi-Orimattilan päiväkotit on uusi, ja siellä on erittäin ihana ammattitaitoinen henkilökunta, kuten toki henkilökunta varmasti muuallakin Orimattilan varhaiskasvatuksessa. Pieneen päiväkotiin voisi olla muualtakin kunnan alueelta tulijoita.

Melko yleinen mielipide on keskusteluissa ollut, että Hennaan olisi pitänyt saada asuntomessut. Nyt kun rakentaminen on kautta linjan hiljentynyt, voisivat valmiit talot houkuttaa asukkaita paremmin kuin oman rakennusprojektin aloittaminen. Toki ei ole tietoa, voisiko jo aloitetulle alueelle messuja saada, pelkäänpä että ei.

Taloudellinen tilanne on vaikea. Se ymmärretään varmasti kaikkialla. Haaste on suuri, kun kaupungilla sivistystoimi on ainut suuri ala, mistä säästää, kun sote-puolikin meni hyvinvointialueelle.

Kiitos ajastanne, voitteko välittää tämän viestin eteenpäin?

Yst. terv. Terhi Laine

ADRESSI

SALUSJÄRVEN AVANTOUINTIPAIKAN, LEIRIKESKUS
SÄILYTTÄMISEN PUOLESTA. KSCY

20.3.2024 HALLITUS

Terttu Nurminen
Dawn Nurminen
Annukka Nurminen
Sirpa Saarinen
Taina Peltomäki
Päivi Syrjä
Milla Vuolimo-Torvanen
Piyo Pohjanmaki
Rita Niiska
Leire Kanninen
Matti Lemonen
Sirkka Helenius
TERTTU KOTTONEN
Päivi Ratala
Jenni Gygis
Matti Penttilä
Eveliina
Sanna Tikkari
K. Oja
Juhani Huurua
Sanna Bäckman
Päivi Bäckman
Kirsti Järvelä

Henna Zudin
Isma Tapola
Anni Järvelä
Henna
Matti
Jukka Uusitalo
Matti
Nina Vuori
Oona Ranta
Sanna Kalmari
Eveliina
Pasi Vuolimo
Marianne Kumpulainen
Jyväskylä
Sanna Vuolimo
Sanna Seppänen
Kalle Holma

Piia Pell
Mina Mikander
Sari ~~Leppä~~
Ida ~~Leppä~~

JAUPE KOSKINEN
SISKO KOSKINEN

~~Leppä~~
Ossi
Jari ~~Leppä~~

Pearu ~~Leppä~~
Matti ~~Leppä~~

~~Leppä~~
Jouko ~~Leppä~~
Jari ~~Leppä~~
Linna ~~Leppä~~

Jari V
KORTTU HILSKA

Aina
S. Niemi

Timo Ala-Soppinen
Aimo Aherto

~~Leppä~~
Aune Tuomi

Ammi

Milla Väistö

~~Leppä~~ JARI HILTONEN
Tam Riikonen

~~Leppä~~
ANTTI HUIHANE
MINNA LINDQVIST

Jari Paananen
Meyla Lindqvist

Rube Jalonen
~~Leppä~~ ~~Leppä~~

Jukka Ahonen

~~Leppä~~ ~~Leppä~~
Pekka ~~Leppä~~

Touko Murtomaa
Matti Saha

Antti ~~Leppä~~
Matti ~~Leppä~~

Hannes Kuittonen
Jari Saasinen

M. Varpila
J. ~~Leppä~~

Milla
O. Sjöberg

ADRESSI SALUSJARVEN AVANTOUINTIPAIKAN
SÄILYTTÄMISEN PUOLESTA.

Jukka Särkkä
Jukka G. Järvi
Sirkka-Maria Mäntymäki
Hannu Lempi

Leena

däsa Lehtinen
M. Pöyry

Leena Pursinen

Katri Hiska

Sven Mäkelä

Soorina Pelto

~~Erja~~
~~Matti Tahk~~

Rais Välikangas

Saku

Ulla

Nea Vilander

Mina Pihlajamäki

Jere Vilander

Juho Vilander

Mia Pihlajamäki

Ilkka Ojala

HEIKK VÄLIKANGAS

Arto Koveri
Sven Laitinen

Jari Vuori
~~Arto~~

Arto

Kari

Juha Vuori

Arto Särkkä

M. Pöyry

Juha-Pekka ASP

~~Arto~~ Heikki Särkkä

Ilmari Vuori

Erja Koveri

Arto Särkkä

Ilmari Särkkä

Arto Särkkä

Jari Pöyry

Ilmari Särkkä

Arto Särkkä

Arto Särkkä

Arto Särkkä

Arto Särkkä

Arto Särkkä

Arto Särkkä

Kanttila Aina

Risto Ahola

Kaija Ahola

Anastasia Ranta-Eskola

Topias Rautkoski

Kawelon Bajers

Helmi Salo

~~R. Salo~~

~~R. Salo~~

Munko Sahl

K. T. T. T.

Matti Niemi

Raul Mäkelä

Eja Korhonen

Annamarija Niikavirta

Heikki Salonen

Nea Viitanen

Hei Li Viitanen

~~Heikki E. E.~~

~~Leena E. E.~~

Vera Hakana

Uusi Saha

Jona Pohja

Kirsi Seppinen

~~J. Salo~~

~~Pauli Rönkä~~

Tommi Salo

~~J. Salo~~

SEPPÄ KÄRKÄS

J. P. P.

~~M. P.~~

Lauri Hakama

Kullervo Hakama

Heikki Syyry

~~Heikki Syyry~~

Matti Oja

~~Matti Oja~~

~~Matti Oja~~

Jukka Koski

Majajärven Haukka

~~M. P.~~

Oero Ahola

Malle Kallio

Taru Kallio

Kajsa Lehto

Matti Lönn

Ulla Lehto

Puhonperä

Veijo Salminen

~~H. P.~~

~~M. P.~~

~~M. P.~~

Ossi Kyyperi

Jouko Kustila

Tai Naukka

~~M. P.~~

~~M. P.~~

Salevi Ossi

Inna Laine

Ernest Rantala

Joni Lammela

Risto Ilakivi

Mikko Hänninen
Kari Mitomäki

Jouko Linnunen

~~W. L.~~

Jorma Ravelin

Lamma Kuisma

Matti Well
Risto Nikula

~~W. L.~~ Heikki

T. Rönkä

Sami Laitinen

Hannu Wirta

~~W. L.~~
Kari Rida

~~W. L.~~ Pentti

Jarkko Virtanen
Martha Laitinen

Heikki Laitinen

Paijo Laitinen

Eli Laitinen

Ryösti Martikainen

Heikki Laitinen

Esko Piipponen

Sampo Sii

Antti Laitinen
Antti Laitinen

Jouko Piipponen

Hannu Utrianen

Jouko Ala-Järvelä

T. Ossi

Jouko Laitinen

WALTER OJANEN

Askeri Laitinen

Risto E. M. L.

Risto Laitinen

W. L.

Jouko Laitinen

Jouko Laitinen

Jouko Laitinen

Jouko Laitinen

Tri Antikainen

P. Laitinen

Esko Laitinen

~~Marjo~~

Suljo

Minna Tuomi

Pekka Kauranen

~~Julius~~

~~P. Kent~~

Jouko M. - i. To

Aya Meur

Taru Kyj

Mikko Nieminen

Jouko Koskela

Aya Karkas

~~Camilla~~

Jarmo Tynj

~~Rei~~

~~Jarmo~~

~~Ulla~~

Jarmo Vuorinen

Nauri

Pekka Ruter

~~de~~

Olga Sippola